

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Gegužė - May 21, 1981 Nr.21

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

POPIEŽIUS IR POLITIKA

Kam yra skubiai reikalinga jo mirtis?

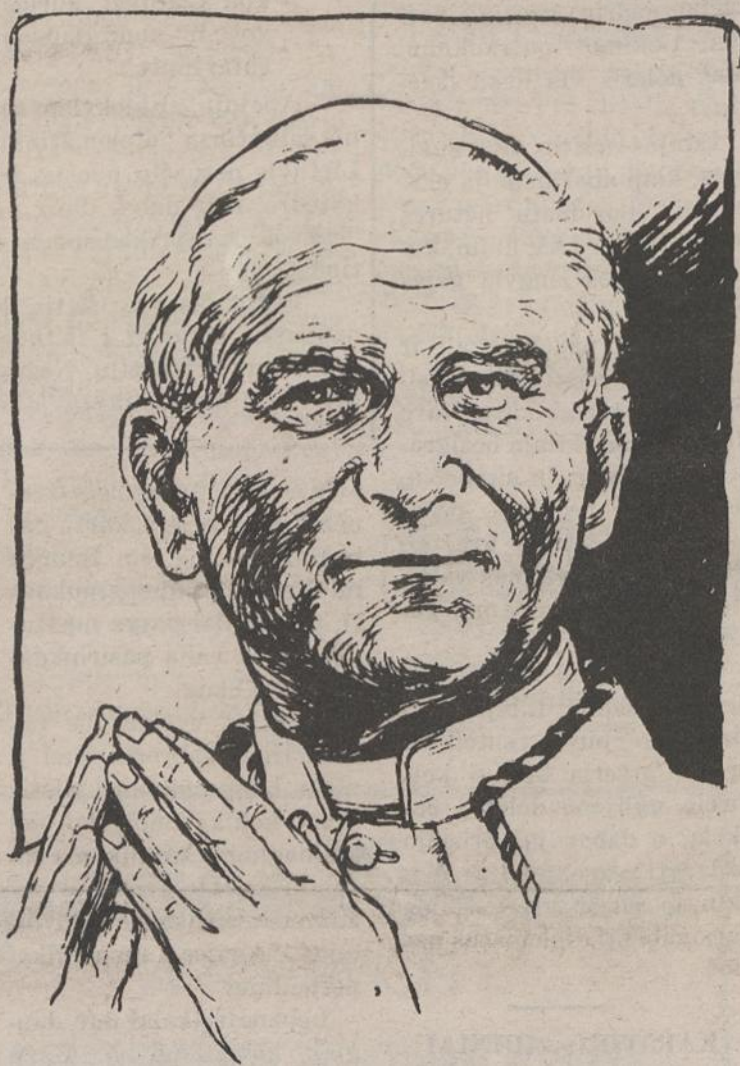
Vytautas Meškauskas

Pasikėsėjimas prieš popiežių, lygiai kaip ir prieš JAV prezidentą, iš pirmo žvilgsnio atrodo beprasmiškas. Juk abu tiek daug savo laiko turi skirti ceremonialėms funkcijoms, kad praktiškai neturi laiko nei rimtiems pasitarimams nei apgalvojimams. Ergo, yra lengvai pakeičiami asmeniskai, kas nereikia jų atstovaujamos politinės linijos pakeitimo. Už tat logiškai galvojant, galima sutikti, kad po pasikėsėjimo prieš prezidentą Reaganą neslėpi joks sąmokslas. Faktinai pasikėsėjimas buvo toks laimingas, kad bent kuriam laikui padidino prezidento populiarumą.

Kitaip atrodo su pasikėsėjimu prieš popiežių. Kaip sakėm, iš pirmo žvilgsnio jis atrodo beprasmiškas, tačiau faktas, kad į jį šovė neeilinis pakvaišėlis, bet teroristas profesionalas sukelia provokacinių minčių.

Tiesa, jis, bent savo veiklos pradžioje, priklausė dešiniųjų organizacijai iš pavadinimo panašiai mūsų Geležiniam Vilkiui. Turkijoje ji vadinosi Pilkieji Vilkai, kurie savo sueigas pradėdavo vilko staigimu. Priklausydamas tai organizacijai Mahmet Ali Agca 1979 m. nušovė liberalų Turkijos žurnalistą Abdį Ipekį, už ką buvo teisiamas karo teismo, bet jaunesnių karininkų padedamas sugebėjo teismo metu pabėgti, perrengtas kareivio drabužiais. Agca buvo nubaustas už aktų mirties bausme ir Turkijos policija turi įsakymą į jį šauti be išpėjimo. (Reikia atsiminti, kad Turkijoje neseniai viešpatavo toks teroras iš kairės ir dešinės, kad kariuomenė turi suspenduoti demokratinę santvarką su labai gerais rezultatais. Jei prieš tai, kas dieną buvo nušaunama po 20 žmonių, dabar tas skaičius labai sumažėjo. Daug kas įtaria, kad sovietai, remdami terorą, siekė Turkiją "suminkštinti" vėlesniam užėmimui).

Iki šiol turėtų atrodyti, kad pasikėsintojas tikrai nebuvo nei komunistas nei koks kitas kairysis, bet kokiu būdu susijęs su sovietais. Kritiškai galvojant, tokie aiškūs "įrodymai" jau yra įtartini. Visų pirma, kiekvieną pagrindžio organizaciją laikui bėgant gali

Popiežius John Paul II

ma infiltruoti. Sovietai, kaip dabar viešai teigia kiekvieną progą Valstybės sekretorius Haig, remia kiekvieną terorą iš dešinės ar kairės, jei jis padeda destabilizuoti bet kokį kraštą,

jei tai sutampa su jų interesais. Antra vertus, kiekviena teroristų organizacija priima pagalbą, iš kur tik gali, nesirūpindama tiekimo motyvais.

(Nukelta į 4 psl.)

Iš premijų įteikimo šventės

Pirmoji premijų šventė, rengta JAV LB Kultūros Tarybos š. m. gegužės 17 d. Clevelande praėjo gražiai ir sutraukė daug publikos. Plačiau apie šventę bus kitame Dirvos numery. Nuotraukoje dalis rengėjų, mecenatų su laureatais. Iš kairės: JAV LB Krašto valdybos pirm. V. Kutkus, A. Mikulskis, A. Landsbergis, D. Mackialienė, K. Bradūnas, kun. G. Kijauskas, V. Vizgirda, LF valdybos pirm. dr. G. Balukas ir JAV LB Kultūros Tarybos pirm. I. Bublėnė.

J. Garlos nuotr.

Terorizmas - slaptasis Kremliaus ginklas

Terorizmo tema kalbant - atrodo, kad vargu buvo atsitiktinumas, jog visuomet gerai informuotas ir plačiai skaitomas U.S. News & World Report prieš dvi savaites paskelbė pagrindinį straipsnį, įvardindamas jį "Terorizmas - Rusijos slaptasis ginklas?". Straipsnis ir jame pateikti duomenys, surinkti iš žvalgybos agentūrų, valdžios pareigūnų, diplomatų ir kitų ekspertų, yra tikrai įdomus ir šiais laikais labai aktualus. Ji paruošti redakciją paskatino JAV valstybės sekretoriaus A. Haig pareiškimas, kad ieškant giliųjų šaknų esą visiškai aišku, jog Sovietų Sąjunga yra daugiausia atsakinga už kruvinojo terorizmo plitimą tarptautiniu mastu, kiek ligi šiol tai pavyko patirti čia reikia prisiminti, jog prieš keletą metų gen. A. Haig, būdamas Siaurės Atlanto gynyimo pajėgų (NATO) organizacijos viršininku Europoje, tik per plauką išvengė atentatino kulkos.

Aiškiausias įrodymas, kad Sovietų sąjunga yra įsitraukusi į terorizmą, pastebima minėtame straipsnyje, randamas Artimuosiuose Rytuose, kur Sovietų Sąjunga išlaiko teroristų paruošimo stovyklas Pietų Yemene, Libijoje, Irake, Alžire, Sirijoje ir Libane. Izraelio žvalgybos žiniomis, sovietų remiami teroristai per Pietų Yemeną gauna ginklų ir nurodymų kur, kada ir kaip veikti visuose Art. Rytuose.

Tose stovyklose mokoma kovos ir sabotazo veiksmų, o jas

lanko palestiniečiai PLO nariai, kartu su maištininkais iš Pietų Amerikos, Azijos ir Europos. Netoli Beiruto esančiose stovyklose apmokymą baigusieji keli šimtai turkų ekstremistų ir kurdų nacionalistų buvo atsakingi už paplitusį terorizmą. Juos kiek pristabdė praėjusį mėn. paskelbtas karo stovis Turkijoje.

Libija, kaip nurodo patikimi šaltiniai, tapo pasaulinio terorizmo forsuojančia jėga. Per ją ne tik plaukia sovietinės lėšos, paskirstomos paskiroms teroristinėms grupėms, bet ji pati tam pačiam tikslui skiria milžiniškas lėšas, gautas doleliais už eksportuojamą naftą. Arši pulk. M. Qadhafi vyriausybė labai gausiai remia palestiniečių teroristų veiklą visur - Europoje, Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje.

Palestiniečiai, kartu su teroristais iš viso pasaulio, yra paruošiami ir pačioje Rusijoje veikiančiose stovyklose, kurių didžiausia yra Simferopolyje (Krimo pusiasalyje), Taškente ir Odesoje. Panšios stovyklos, kaip nurodo vakariečių žvalgyba, veikia Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje ir rytinėje Vokietijoje. Iš jų kasmet išleidžiama daugiau kaip 1,000 gerai paruoštų ir kariškai apmokytų piktadarių. Taip, pvz., palestiniečiai, kurie praėjusiais metais nukovė šešis žydų naujakurius, visą pusmetį buvo netoli Maskvos mokomi kaip vartoti rusų gamybos ginklus ir sprogstamąją medžiagą. Tokį pat paruošimą gavo ir keturi Sirijos teroristai, ketinę pasigrobtį traukinį Olandijoje praėjusiais metais. Daugiausiai išgarsėjo tų stovyklų paruoštasis venezualietis, slapyvardžiu Carlos, vadovavęs žydų sportininkų žudynėms 1975 m. po Muencheno olimpiados ir terorizavęs 11 arabų ministerių 1975 metais Vienoje, Austrijoje. Jis ir šiandien tebegyvena Tripolyje, Qadhafi globojamas.

Retas kuris Lotynų Amerikos teroristas, kaip pastebima straipsnyje, nėra skolingas Kubos diktatoriui F. Castro, kuris per 15 metų jiems išdalino milijoninės vertės rusų gamybos ginklų ir kitų priemonių. Nemažiau kaip 5,000 maištininkų ir žudikų perėjo mokslą stovyklose, įrengtose stropiai saugomose ir sunkiai pasiekiamose Kubos kalnų vietose. Instruktorių daugumą sudaro rusai specialistai. Mokyklas baigusieji tolimesnes direktyvas gauna arba iš Havanos, arba iš Maskvos. Jų veikla krepiama daugiausia į Guatemala, El Salvadorą ir Kolumbiją.

Europoje teroristai veikia, kur tik jiems susidaro šio

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Embargo epizodas. — Kokį signalą jis davė sovietams?

— Naftos pasiūla didėja.

Kai sovietai įsiveržė į Afganistaną, prezidentas Carteris juos "nubaudė" tarp kitko uždraudamas jiems parduoti grūdus, virš sutartimi nustatyto kiekio. Embargo sovietams nebuvo mirtinai pavojingas, tačiau, aplamai imant, sukėlė daug rūpesčių ir sunkumų. Prezidentas Reaganas tą embargo atšaukė. Pagrindinis motyvas: vidaus politiniai sumetimai ir geras šių metų JAV derlius. Per rinkiminę kampaniją Reaganas pasisakė prieš embargo, nes dėl jo nukenčia tik Amerikos fermeriai. Faktinai grūdų kainos po embargo paskelbimo pakilo (žiūr. lentelę). Jei sovietus reikia

rėmimas dėl Libano gali pradėti nenumatytą įvykių raidą Art. Rytuose. Mitterando laimėjimas Prancūzijoje gali atnešti irgi įvairių staigmenų. Ir pasikėsiniams prieš popiežių. Žodžiu, jei prezidentą Reaganą ir toliau neapleis iki šiol turėta laimė, embargo epizodas bus greit pamirštas. Liks tik pakartotinas išspėjimas dėl nieko, ypač JAV užsienio politikos nebūti visai tikru.

Arabų ir kitų naftą eksportuojančių valstybių galvos pagaliau prieina liepto galą, ir tai atsitinka pirmą kartą nuo 1973 metų, kada jos dideliais šuoliais kasmet ėmė kelti kainas tarptautinėje rinkoje. Šį kartą jau kyla susirūpinimas, kaip suderinti naftos eksportą su vis mažėjančia pramoninių Vakarų valstybių paklausa.

Naftą eksportuojančių valstybių (OPEC) ministrai susirenka Ženevoje gegužės 25 d. planu išdirbti kainą naftos statinei. Jau dabar kai kurių naftą eksportuojančių valstybių ministrai aiškiai pasisako, jog dabartinės kainos esančios per aukštos. OPEC galybė pamažu nyksta.

Lyginant su praėjusiais metais, padėtis iš pagrindų pasikeitė. Visame pasaulyje naftos suvartojimas žymiai krito, o atsargos nepaprastai padidėjo, kai kur nebe- ra kur ją blogesniems laikams bepilti. Didžiosios alyvos kompanijos skundžiasi per daug išpūstomis kainomis, net po 40 dol. statinei, arba atsisako atnaujinti sutartis. Meksika ir Ekvadoras paskelbė, jog jos eksportuojamai naftai kainas jau numušė.

Tokia pat padėtis paskatino ir JAV vyriausybę nebesivaržyti su savo užsienio politikos principų taikymu Libijai, nors iš jos importuojama nafta sudaro 10% JAV naftos importo. Kaip žinoma, Valstybės departamentas praėjusią savaitę paprašė Libijos vyriausybės,

kad ji per savaitę laiko atšauktų savo diplomatinę misiją iš Washingtono, nes ji remianti tarptautinius teroristus ir tuo pačiu laužo tradicinius diplomatijos principus. Išvykdami diplomatai kaltino JAV vyriausybę už nediplomatišką išvargimą, tačiau nedrįso grasinti naftos tiekimo nutraukimu. Mat doleris vis lieka doleriu.

Libijos naftos nutraukimas, kaip apskaičiuoja ekspertai, šiuo metu neturės jokios įtakos JAV ūkiui, kuris ir be jos lengvai galės išsiversti.

Žinoma, padėtis gali ir pasikeisti, jeigu kartais išliksnotų tikras karas tarp dabar vienas kitam besigrasinančių žydų ir sirijiečių, prie kurių be abejo prisijungtų kiti arabų kraštai. Tada naftos tiekimas vakariečiams neišvengiamai galėtų sutrikti.

Kaip keičiasi laikai: dar ne taip seniai Libijos vyriausybė buvo suteikusi prez. Carteriui ketvirčio milijono dolerių paskolą, o dabar jai prisiėjo uždaryti savo misiją Washingtono ne ir greitomis parsigabenti diplomatus namo!

KARSTIEJI ŽIDINIAI NEATVĖSTA

Praeitą kartą mūsų čia paminėti karštieji židiniai Airijoje ir Libane praėjusią savaitę neatvėso. Naujieji įvykiai ramybės nežada.

Airijoje, Belfasto kalėjime, mirė antrasis kalinys, išbadavęs 56 dienas. Jo vieton badaujančių ketveriukę įsijungė kitas. Trečiasis, išbadavęs per 50 dienų, yra jau vėl mirties agonijoje. Katalikai savo mirusiųosius kalinius iškilmingai palaidojo. Po kiekvienų laidotuvių, kaip paprastai, ginkluotas pasipriešinimas policijai ir kariuomenės patuliams auga. Abiejose pusėse žuvusiųjų skaičius didėja. Protestantai savo žu-

Iš kitos pusės

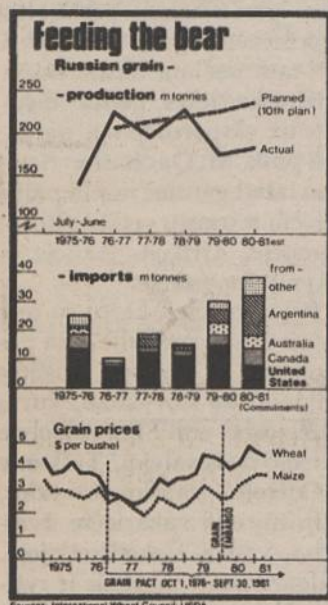
EUROPOS LIETUVIS pirmame puslapyje, šalia pavadinimo, turėdavo žemėlapi, kuriame Lietuvai buvo priskirta ir Karaliaučiaus sritis iki vadinamos Potsdamo linijos, nuo kurios į pietus prasideda Lenkijai skirta teritorija. Pasikeitus redakcijai, žemėlapiukas dingo. Kodėl? Girdi, jis sukėlė per daug vaidų ir dauguma skaitytojų jo nepageidavo. "Dauguma" nebuvo žymi. Kaip redakcija skelbia, septyni skaitytojai pasisakė prieš, o "Už žemėlapi pasisakė S. Pučinskienė iš Anglijos, Algirdas Gustaitis iš Kalifornijos ir keletas kitų mažiau žinomų šio laikraščio skaitytojų. Taigi, aiški mažuma."

Prieš žemėlapi buvę ir LB vadovai su vyr. vadu V. Kamantu priešaky. Remiamasi ir Domu Krivicku, kuris rašęs:

"... mūsų diplomatiniai atstovai... atstovauja tokiai Lietuvai, kurios sienos buvo nustatytos laisvos ir nepriklausomos Lietuvos tarptautinėmis sutartimis."

Abejoju, ar kiekvienas laikraščio braižinys ar straipsnis laikytinas "diplomatinio aktu", bet jei taip, Europos Lietuvis neturėtų puošti ir Vilniaus Gedimino pilimi su katedra, kaip dabar daro, nes ir Vilnius nebuvo atgautas "laisvos ir nepriklausomos Lietuvos tarptautinėmis sutartimis."

Bet ir čia yra išeitis. Kodėl nepasipuošti Kauno senamiesčio silueta? Į jį turbūt tikrai be mūsų niekas kitas neturi pretenzijų. Nežinau, ar tai padės ką Lietuvai, bet tikrai bus išlaikyta "diplomatinė nekaltybė". **vm**

nubausti, aiškino jis, tai ne tik ne vienos gyventojų dalies sąskaiton, ir iš viso — skaudžiau, ne tik daliniu embargo. Dabar jam neliko nieko kito, kaip tą embargo atšaukti. Tą pačią popietę sovietai užpirkė didesnę kiekį grūdų. Jų kainos kiek pakilo, Reagano draugų skaičius padidėjo.

Bet kokį signalą embargo atšaukimas pasiuntė sovietams ir Amerikos draugams užsienyje?

Visų pirma principiniai. Embargo buvo, kad ir nepakankama, bet vis tik bausmė už įsiveržimą į Afganistaną. Jie ten dar sėdi, bet bausmės neliko. Ar tai nepadrąsino juos mažiau skaitytis su galima Vakarų reakcija? Lenkijos "sutvarkymą"?

Iš viso, jei JAV užsienio politika išplaukia iš rinkimų grupių nusiteikimo, o ne platesnių visos valstybės interesų, kiek vietos ir progos yra to nusiteikimo manipuliacijai? Susumavus Kremlui gali pasirodyti, kad į priešsovietinius Reagano administracijos pareiškimus nėra reikalo visai rimtai žiūrėti.

Žinoma, galutinį balansą suvesti dar per anksti. Pasaulis nestovi vietoje. Galimas Izraelio-Sirijos susi-

vusius laidoja su nemažes- nėmis iškilmėmis, kartu pabrėždami, jog jų žmonės miršta maištininkų nukauti, gi kaliniai patys nusižudą, laisva valia pasirinkdami mirtį badu.

Anglijos vyriausybė pakartotinai pabrėžia, kad ji nieku būdu nelinkusi leisti į bet kokias nuolaidas dėl kalinamiems katalikams politinių kalinių teisių pripažinimo ar Ulsterio provincijos Airijos respublikai perleidimo.

Lebane reikalai dar daugiau komplikuojasi. Kada Izraelio žvalgybiniai lėktuvai Libane numušė du sirijiečių helikopterus, Begino vyriausybė tylėjo. Visas triukšmas iškilo, sirijiečiams įsirengus priešlėktuvinių raketų lizdus, kuriuos žydai ketino sunaikinti.

JAV vyriausybė ėmėsi iniciatyvos kilusiam konfliktui taikiai būdu likviduoti. Prez. Reagano specialus įgaliotinis, karjeros diplomatas P. Habib po kelis kartus susigrįždamas tarėsi tai su Sirijos vyriausybe Damaske, tai su Izraelio Jeruzalėje. Jam taip tarp abiejų sostinių bevažinėjant, sirijiečių raketos numušė Izraelio bepilotį žvalgybos lėktuvą, antrą dieną rusų gamybos naikintuvas kitą,

kurio pilotas išsigelbėjo. Habibo misija konkrečių vaisių taikos labui neatnešė.

Iš šalies stebint atrodo, kad čia įsivelia ir Izraelio vidaus politika. Kaip žinoma, M. Beginas jaučia, kad jo partija gali pralaimėti už pusantro mėnesio įvyksiančiuose parlamento rinkimuose. Siekdamas priešrinkiminę kampanijoje populiarumo, jis ieško pritarimo konservatyviuose sluoksniuose ir groja Izraelio saugumo kortomis. Bet ir opozicija nesnaudžia. Jos darbiečių partijos vadas Shimon Peres viešai kaltina Beginą, kad jis esąs karštagalvė ir visiškai nepatikimas, kada įtempimo atvejais iš premjero reikalaujama šalto proto ir apgalvotų sprendimų. Nesnaudžia ir kiti, kurie masinėmis demonstracijomis Jeruzalėje reikalauja taikos bet kokia kaina dabar.

Begino rankas riša dar ir kita aplinkybė. Moderniais ginklais ginkluotos Izraelio karinės pajėgos galėtų susidoroti su sirijiečiais, jei jie negautų pagalbos iš kitų. Bet jeigu sovietai ateitų padėti savo sąjungininkui Sirijai, gal apsimektų tuo tarpu Beginui eiti į rinkimus ir su rizika pralaimėti, kaip įtaigoja jam kiti.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turini ir kalbą redakcija neatsako.

NAŠAUS DARBO IR GERIAUSIOS SĖKMĖS!

Išėivijos kultūrinis, politinis ir socialinis gyvenimas remiasi visuomeniškai nusiteiskiais asmenimis. Kas besirūpintų lietuviškais reikalais šiame krašte, jeigu tiek ankstyvesniais laikais - tiek ir dabar - būtume teturėję vien savanauzdžius individualistus? Tik visuomeniškai nusiteikę senos kartos ateiviai iš savo kuklių uždarbių statėsi bažnyčias, sales, stiprino savišalpos organizacijas-susivienijimus, tautinės grupės vardu pirkto valstybės paskolos lakštus, rinko milijonus parašų reikalaudami pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Vėliau demaršais, peticijomis ir demonstracijomis išėjo prieš smurtu įvykdytą sovietinę okupaciją, už karo tremtinių - politinių emigrantų išleidimą ir t.t. O kur dar stovyklose gyvenančių šelpimas, imigracijos dokumentais aprūpinimas, pagalba naujesiems ateiviams įsikurti ir pan.

Jeigu čia apgraibomis paliečiame senosios ateivių kartos nuopelnus, tai darome tik dėl to, kad labai dažnai ją pamirštame, kaip tas, kuris per mišką eidamas medžių nebemato. Norėtusi itin pabrėžti vieną dalyką, būtent: anų laikų veikėjai visą tai pasiekė ne tiek asmeniškai veikdami, kiek išugdę savo gausias organizacijas ir tik jų vardu kalbėdami - ar tai į amerikines institucijas kreipdamiesi, ar savo tautiečius bendran darban telkdami. Nors ir labai reikšmingas būtų asmeniškasis kontaktas, jis darydavosi daug svarnesnis, kad būdavo kas nors daroma, ar ko nors siekiama, turint išėivijos organizuotos dalies pritarimą ar parėmimą.

Išėivija, kur ji bebūtų ir kaip besistengtų, visuomet susiduria su nuolat gresiančiu pavojumi nubyrėti ir sunykti laikui bėgant ir svetimai aplinkai veikiant. Neišvengė to nė mūsų laikais, didele dalimi praradę savo ugdytą jaunąją kartą. Tatai matė senesnės kartos veikėjai ir todėl naujosios ateivių bangos atkvietimas buvo jiems labai svarbus. Ir jeigu naujieji ateiviai siekė šiaip taip asmeniškai naujose sąlygose įsikurti, tai senieji vylėsi, kad su naująja banga atvyks žmonės, kurie palaipsniui įsijungs į jų sėkmingai vykdomą organizacinį darbą ir pamažu iš jų perims našą.

Tai iš dalies ir įvyko. Amerikos lietuvių taryba, Balfas ir

fraternalinės draugijos pasipildė ne tik naujais nariais, bet ir dalimi vadovaujančių asmenų. Tuo pačiu metu - vienos daugiau, kitos mažiau - naujo kraujo susilaukė ir išėivijoje veikusios pagrindinės politinės srovės, pradedant kraštutiniaisiais dešiniaisiais, baigiant tokiais pat kairiaisiais, o jų tarpusavio santykiai, bendrai siekiant pavergtos tėvynės išlaisvinimo, sušvelnėjo ir apsiligino.

Bet bene sklandžiausiai susiklostė vidurinės srovės - tautininkų atsinaujinimas. Jiems pavyko ne tik prieš trisdešimt metų vienon vadovybės suvesti sėkmingai ir paskirai veikusias tautines organizacijas, sukuriant Amerikos lietuvių tautinę sąjungą, bet ir suldyti į vieną visumą savo bendraminčių iš abiejų ateivių kartų. ALTS tapo pagrindiniu tautininkijos reprezentantu Jungtinėse Amerikos valstybėse, kaip sėkminga senosios tautinės srovės veikėjų dvasinio palikimo tęsėja ir pakitusiose sąlygose vykdytoja. Kur statutai reikalauja, tautinės srovės veikėjai į bendrąsias organizacijas deleguojami, kur atvirais rinkimais bendrinių organizacijų vadovybės sudaromos - tautininkai kandidatuoja; kur paskirose vietose iškyla reikalas ir susidaro galimybės - jie visuomeninio darbo nevengia ir, savo srovės neišsižadėdami, priiimtąsias pareigas atlieka.

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga savo gajumą ypatinai pabrėžia, galėdama kas dveji metai surengti savo skyrių atstovų ir vadovybių suvažiavimus - vad. seimus, kur dalyviai paprastai aptaria prėjusio dvimečio veiklą, ją kritiškai įvertina ir nusmaigsto gaires, kuriomis naujai išrinkta sekančios kadencijos vadovybė kreips savo pastangas. Toks seimas, iš eilės 17-sis, š.m. gegužės 23-24 d.d. šaukiamas Detroite, Hyatt Regency viešbutyje. Tenai pat, pirmosios ALTS seimo dienos popietėje įvyks ir Vilties draugijos visuotinis narių susirinkimas, šaukiamas taip pat kas dveji metai.

ALTS seime sprendžiamąjį balsą turi atstovai, kiekvienas atstovaudamas 20 narių, valdybos ir tarybos nariai bei skyrių pirmininkai, o Vilties narių susirinkime - kiekvienas narys tiesiogiai ar per savo igaliotą susirinkimo dalyvį. Ir vie

Nors jau virš 40 metų mūsų tauta ir laisvojo pasaulio lietuviai veda pasyvaus pasipriešinimo kovą su Lietuvos pavergėju, bet laisvės idėja yra amžina ir, kol ji nebus įgyvendinta, tol kova ir kiekvieno lietuvių tautinės pareigos tėvynei nesibaigs. Kiekvienas taurus lietuvis yra kovotojas už savo tautos laisvę, už tautinę gyvybę ir valstybinę nepriklausomybę pagal savo gyvenamo krašto galimybes.

Laisvuose kraštuose mūsų kova reiškiasi įvairiose formose: gausių suvažiavimų rezoliucijomis, protestų demonstracijomis, tautinio patriotizmo stiprinimu, tautinės kultūros kėlimu ir visomis galimomis priemonėmis ieškant paramos didiosiose Vakarų valstybėse, supažindinant jas su mūsų, o dabar jau ir jų pačių priešų - komunizmu.

Tokias tautines pareigas jausdami, visi trokštame, kad Lietuvos laisvės siekimo kova būtų vieninga, jos veikla suderinta. Daugelis tikime, kad šiuo atveju ir mūsų politinės veiklos rezultatai būtų geresni. Gera žinoma, jog Lietuvos laisvinimo darbas tai nėra koks partinis mitingas, bet visų lietuvių tik labai rimtas, ilgas darbas ir tokių darbų rėmimas.

Jei Amerika šiandien savo siekimų pagrindą deda šūkį laikyti kartu, tarpautiniais kraštais liečiančiais klausimais kalbėti vienu balsu, tai mūsų mažai tautinės imigracijos grupei toks šūkis dar svarbesnis. Bet, kaip gi laikyti kartu šių dienų painaus politinio gyvenimo kryžkeliuose, kuriuose vis dažniau pasigendame kilnių visuomeninių idealų siekimo visų mūsų organizacijų bendromis jėgomis.

nur, ir kitur, susumuojant svarstytytas problemas ir darant galutinius nutarimus, neprasisileis nė vienas pageidavimas, kurį parems atstovų balsų dauguma.

Atstovams išsiskirsčius, teks ne kartą Dirvos laikraštyje grįžti į vadovybių padarytus pranešimus ir jų kadencijų metu įvykdytus užsimojimus. Jaučiame, kad jie bus išsamūs ir paskatins tautinės srovės narius ir jos užmojams pritariančiuosius su dar didesniu atsidėjimu siekti išėivijoje tai, kas šiose sąlygose mums svarbiausia - su nedilstančiu visuomeniniu nusiteikimu rūpintis pavergtai tėvynei valstybinės laisvės grąžinimo, o išėivijoje - lietuvių išsilaikymo, kad tautinė mintis klestėtų ir būsimąsias kartas žavėdama savin trauktų.

Linkime suvažiavusiems atstovams našaus darbo, gi išrinktoms vadovybėms - geriausios sėkmės jų darbuotėje.

Tautinės pareigos

EMILIJA ČEKIENĖ

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kurios 17-sis seimas įvyks gegužės 23-24 dienomis Detroite, yra viena iš tų organizacijų, kuri savo nariuose ugdo politinę ir kultūrinę toleranciją ir ją grindžia savo bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis. To paties traktavimo ji pageidauja ir iš kitų, deja, ne visada susilaukia. ALT S-ga ne tik remia kitų darbus, bet ir pati yra giliai šaknis įleidusi į tautinio darbo barus ir savo iniciatyva daug atlieka politikos, kultūros ir lietuviybės išlaikymo srityse. Tačiau, ALT S-ga galėtų dar gyviau ir sėkmingiau reikštis, jei jos nariai pirmą vietą atliktų savo organizacines pareigas, keltų jos lygį, dėtų pastangas, kad ji būtų gyva, judri, darbinga. Bet būdami dideli tolerantai kitiems, dažnai pamirštame save ir savo organizacinius reikalus. O vis dėlto, ALT S-ga įžengusi į savo veiklos ketvirtą dešimtmetį neliko sustingusi savyje. Jos idealai, uždaviniai ir tikslai tie patys, bet laikui bėgant, gyvenimo sąlygoms ir žmonėms keičiantis, visados ieškojo naujų, geresnių, prieinamesnių kelių savo uždavinių įgyvendinimui.

ALT S-ga kiekvienu atveju ieško būdų mažinti ir švelninti kylančius tarpgrupinius nesutarimus, nes yra nuomonės, jog nepaprastos tarptautinės politikos sąlygos, kurias per visą laiką nuolat drumsčia komunistinė propaganda, reikalauja

iš mūsų didelio budrumo ir vieningos veiklos. Ir taip pat vienas iš uždavinių yra stiprėti savo vidaus veikloje, būti aktyviais nariais, domėtis ne tik tarptautine, bet ir lietuviška politika, mūsų laisvinimo veiksniais ir jų veikla derinant prie tarptautinės politikos, kurioje šiuo metu didžiųjų valstybių santykiuose užmiršamas teisingumas, visų pavergtų tautų istorijoje daug kartų atpirtas krauju ir tūkstančiais gyvybių.

ALT S-ga, į kurią mus subūrė interesų, idėjų, siekimų bei tikslų bendrumas, o taip pat svarbesniųjų veikimo priemonių vienodumas, gegužės 23-24 dienomis įvykstančiame 17-me seime, tikėkime, jog visuose Lietuvos laisvinimo ir lietuviškos kultūros bei lietuviybės išlaikymo darbuose parodys dar daugiau nuširdumo, ryžto, aukos ir vieningumo bendrųjų tikslų siekime ir pagarbos savybėje.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES to work and live in small Congenial S. W. Community and Hospital. Immediate openings. Good salary. Liberal Personnel policies. Apply call or write to: COMMUNITY GENERAL HOSPITAL P. O. Drawer Z, Jal. New Mexico 85252 505-395-2511 (20-29)

OWNER OPERATORS WANTED

Permanent contracts available. Midwest to West Coast operation, perishable products. Tractor requirements are 350HP or larger, sleeper cab 2 person operation, twin screw. Trailers must be 42' - 45' long, equipment age limit 4 years. Have trailers available to reliable owner operators. For more detailed information, contact: Roland Mundorf, LITTLE AUDREY'S TRANSPORTATION CO., INC. PHONE: 800-228-9182. (15-23)

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį lietuvių kailininką
Norman Bursteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namu (312) 677-8489.

Popiežius ir politika...

(Atkelta iš 1 psl.)

Tai turėdami galvoje pasidairykime pasikėsimo prieš popiežių motyvą. Kam reikalinga buvo jo mirties? Kam jis stovėjo skersai kelio? Atsakymas labai nesudėtingas. Turint galvoje situaciją Lenkijoje, lenkas šv. Petro soste sudaro sovietams labai daug nepatogumų. Kad juos suprasti, turime kiek rimčiau sustoti prie klausimo, kas iš tikro vyksta Lenkijoje.

Lenkas filosofas dr. Leszek Kolokowski, autorius Main Currents of Marxism (Axford University Press) birželio mėn. HARPER'S žurnalo Nr. įspėja vakariečius į komunizmą pažiūrėti rimčiau, būtent taip, kaip į jį žiūrį jo pranašai, ypač Leninai ir Trockis. Komunizmo tikslas yra prievarta ir visomis kitomis priemonėmis, nesilaikant jokių kitų taisyklių ar moralės normų, sutelkti viso krašto ekonominę, politinę, saugumo ir kultūrinę jėgą vienos partijos rankose. Bet kokios pastangos apriboti, ją demokratizuojant ar kaip kitaip, komunistinės galios aparatą negali komunistinės sistemos sustiprinti, bet tik susilpninti. Už tat visom reformom reikia iš pagrindų pasipriešinti. Ideologiniai ir istoriniai — komunistinė sistema negali būti reformuota. Ji gali būti tik sunaikinta. Klausimas yra tik toks, ar tai reikia padaryti vienu smūgiu, ar tą patį tikslą galima pasiekti palaipsniui, komunistinei sistemai degeneruojantis.

Kol kas įvykiai Lenkijoje duoda vilties, kad lėta komunizmo mirtis yra galimybių ribose. Bet Lenkija nėra tipiškas komunistinis kraštas. Ten susiduriame su labai stipriu priešrusišku nacionalizmu, kurio panaiškinti sovietinė sistema nepajėgė. Antra, didesnė dalis žemės ūkio paliko privačiose rankose. Trečia, Katalikų Bažnyčia Lenkijoje išliko politinės jėgos faktorius.

"Išrinkimas lenko popiežium ir jo kelionė po Lenkiją buvo labai svarbus faktorius dabartinių nuotakų susidaryme — teigia Kolokowski. Ne dėl to, kad popiežius ragintų streikuoti, ar dėlto, kad lenkai tikėtusi, jog jis galėtų paveikti tarptautinę situaciją. Jo viešnagė tačiau labai ryškiai pabrėžė Bažnyčios galią ir kompartijos silpnumą, paragina lenkus pasižiūrėti į save, pervertinti savo lojalumą ir įžiūrėti, kas turi moralinį autoritetą."

Iš Kremliaus žiūrint šiuo metu didžiausią pavojų komunizmui Lenkijoje sudaro popiežius-lenkas. Jo pasitraukimas iš tarptautinės scenos būtų labai sveikinti-

nas. Ilgainiui tai prisidėtų prie Bažnyčios įtakos sumažinimo. Čia turime nusikal-timo motyvą. Tai, žinoma, nėra įrodymas, kad jis buvo padarytas, jei netiesioginiu Kremliaus pavedimu, tai bent jam smarkiai pagelbstint. Pagaliau, jei ir būtų įrodymų, tai kas? Negi paskelbsi karą? Kol kas Brežnevas pasiuntė greito pasveikimo linkėjimo telegramą. Bandymas, jei jis buvo, ne daug kaštavo, o jo pasisiekimas būtų buvęs didelis laimėjimas. Už tat vertėjo rizikuoti. Liaudis gal teisingai samprotavo teig-dama, kad Dievas kiaulei ragų vis dėlto nedavė.

Terorizmas...

(Atkelta iš 1 psl.)

tokios galimybės nerimui sukelti. Čia nesudaro skirtumo, kur jiems išbrauti: jiems pakeliui su bet kuriais kraštutiniaisiais — tiek su kairiaisiais revoliucionieriais anarchistais, tiek su dešiniais religiniais ar neva patriotiniais fanatikais. Paruoštų teroristų galima rasti Ispanijos baskuose, Airijos respublikonuose, Vokietijos neo-naciuose ar pagaliau Italijos raudonojoje brigadoje su visais jos atsišakojimais. Visur gaunamos slaptos instrukcijos iš to paties šaltinio, kaip ir parengiamosiose stovyklose — iš Maskvos, o ginklai ir kitos priemonės — iš Sovietijos tiesioginiai, ar per jos satelitus.

Toliau straipsnyje detalizuojama raudonųjų auklėtinų veikla Afrikoje ir šiuo metu kiek prislopintas pasireiškimas Japonijoje.

Galutinėje išvadoje pabrėžiama, kad sovietinis išvėlimas į politinius neramumus — būtų tai vadinamas išsilaisvinimo sąjūdis ar paprasčiausias terorizmas — yra visškai neabejotinas. Jeigu ne Sovietų Sąjungos parama, daugelis partizanų ar žudikų ilgai neišsilaikytų. Maskvos pastangos teikti tokią paramą plaukia iš Lenino mokslo ir jo praktikos: kelti kitose valstybėse politinius sąmyšius, savęs neįsivertinant ir panaudojant tam kaip galint mažiau lėšų. Užtat Kremlius ir ginasi, viešai pasisakydamas jog pritarią ir remias ne terorizmą, bet išsilaisvinimo sąjūdžius.

"Kremliuje jūs nerbsite paslaptingojo "Dr. No", kuris tampo monolitinio teroristinio samokslu siūlus," — pastebi dr. Yonas Alexander iš Strateginių ir tarptautinių studijų centro Washington. "Bet jis aiškus kiekvienam kuris mato, kad sovietinė parama ir pagal ba duodama taip, kad ji tarnautų tik jų tikslams. O kur klesti terorizmas, ten beveik visuomet teroristų dirbama Maskvos interesams" — įsidėmėtinai aiškiai konstatuoja baigdamas U.S. News & World Report straipsnis.

Pažįstantiems Maskvos kėslus jau seniai buvo aišku, kas tampo tarptautinio teroristų samokslu siūlus. Ar tik nebus ši kartą persistengta? Sian-

dien jau turima pakankamai duomenų įrodyti, jog popiežiaus Jono Pauliaus II žudikas tebuvo tik tarptautinio teroristų samokslu vykdytojas. O gal jau taip buvo iš aukščiau nu-

A.A. Aleksandro Kasnicko gyvenimo kelias

VYTAUTAS KASNIČNAS

Malonu ir džiugu rašyti apie žmogaus gyvenimą, kai lyg su vėju jauti jo kvėpavimą, kai prieš akis stovi gražiomis spalvomis papuoštas jo veidas ir nueitas gyvenimo kelias.

Sunku atsisveikinti su mirusiuoju, nes jauti, kaip springsta burnoje žodžiai. Nelengva ir rašyti, ypač apie artimą, nes bijai būti teisėju praeities dienų.

O kai reikia pranešti apie brolio mirtį, nebesusigaudai nei mintyse, nei žodžiuose. Jis karste ramiai atgules, žinia, šypsosi danguje, o tavo, paskendusi ilgesyje, drebulys krečia. Imi baimintis rytdienos, kad su juo nebesusitiksi. O vakarykščia diena ir praėjusieji metai, rodos, buvo tokie trumpi. Koplyčioje girdi skambčius poterių ir, mintimis paklydęs praityje, įsijungi į maldą, lyg atpildą laukdamas, kad visi atodūsyje sako: "Teesie tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje." Teesie... ir vėl kartoji.

Kai Aleksandru Kasnickui buvo ligoninėje padaryta operacija 1980 metų lapkričio 13 d., netrukus atėjęs gydytojas artimiesiems pasakė liūdną žinią, kuri nuskambėjo mirties pranešimu. Skaudulys išsiplėtęs, ligą pavėluota, belieka skaičiuoti mėnesius... Tada jau mirties angelas paskelbė Aukščiausiojo valią. Mūsų mylimam Alekseliui buvo skirta dalia neviltyje ieškoti vilties, o mūsų laikrodį sustojo vidurdienyje. Gydytojai ilgino kenčiančiojo nevilties valandas ir ligoninės kasininkas krovė sąskaitų našta.

Ir taip Aleksandras Kasnickas po operacijos, pagyvenęs kančiose penkerius mėnesius ir keturias dienas, priėmė Aukščiausiojo valią: "Tebūnie ne kaip aš noriu, bet kaip tu"...

O tą balandžio 17 dienos ankstyvą rytmetį, Didžiojo penktadienio dienoje, su vėju aplink pasaulį skrido maldos žodžiai: "Teesie tavo valia, kaip danguje, taip ir žemėje..." Jų jau nebe-kalbėjo tik Aleksandras ir jo naujo gyvenimo bendrininkai.

Lengva ir įprasta žmogaus gyvenimą aprašyti metrikininkui: "Aleksandras Kasnickas gimė 1906 m. lapkričio 7 d. Joniškėje, mirė 1981 m. balandžio 17 d. Michigano miesto ligoninė-

lemta, kad popiežius išliktų gyvas, gi visuotinis pasipiktinimas skatintų aštresnėmis žirkėmis karpyti kruvinus siūlus, kurie driekiasi iš Maskvos.

je. Specialybė — buhalteris; tikyba — katalikas; lietuviškoje visuomeninėje veikloje reiškėsi kaip tautininkas, balfininkas, bendruomenininkas. Palaidotas Chicagos tautinėse kapinėse. Laidotuvių knygoje pasirašė 520 liudininkų."

Atsisveikinimą pravedė St. Vanagūnas, giliomis mintimis kalbėjęs apie žmogaus gyvenimą ir mirtį. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Chicagos skyriaus pirm. Adolfas Švažas išryškino velionies tautininko gyvenimo kelią. Aleksandras yra 25-tasis, miręs ALT S-gos Chicagos skyriaus narys.

Balfo vardu atsisveikino Chicagos apygardos pirm. St. Vanagūnas ir Beverly Shores skyriaus vardu inž. Kazimieras Pocius, kuris iškėlė eilinio balfininko gyvenimo kelią: "Aleksandras Kasnickas buvo vienas iš tų Balfo aukotojų, kurio namo durų nereikėjo aukų rinkėjams varstyti, bet jis patį atsiųsdavo ar įteikdavo, ištiesęs dosnią ranką. Jis rūpinosi ne vien tik savo asmenišku gyvenimu, bet ir tėvynėje bei Sibire vargstančiais ir juos kiek galėdamas rėmė. Aleksandras neužsidarė savo siaurame šeimos ratelyje, bet jungėsi į visuomeninį gyvenimą ir labdaros darbas, plačia prasme, buvo jo gyvenimo dalis. Kaip aktyvus balfininkas jis dalyvaudavo Balfo seimuose. Jis pasiliks mums šviesios atminties asmeniu. Visados malonus, žodžiuose santūrus, džentelmeniškas".

Giminių vardu kalbėjo brolienas Marius Kasniūnas:

Toli liko jo numylėti tėviškos laukai, seni keliai ir miškai, kuriuos jis taip labai mylėjo, jų visados ilgėjosi. Kaip nuostabiai buvo prisirišęs prie gimtinės lygumų, kurių nepuošė nei ežerai, nei upės, rodo jo pasiryžimas vasaros atostogų metu palikti gražųjį Klaipėdos pajūrį ir vykti į tėviškę. Tai lyg paveldėta savosios žemės trauka, nes ir jo tėvas, tris kartus išklydęs į Ameriką, grįžo namo. Taip pat ir mama nesuviliojamai laikėsi močiutės žodžių: "Mano vaikų žemė yra čia, Joniškėje". Taip ir likosi širdyje paveldėjimas ir meilė, prisirišimas prie tėviškos žemės, vėjo išpūstytų lygumų. Šeimoje vyriausias, jis buvo gyvas pavyzdys gražaus tarpusavio sugyvenimo. Prisimėjęs tėvų meilės, ją taip pat gausiai dalino kitiems. Iš tėvų paveldėjęs tvarkingumą, jis ir savo profesijai pasirinko buhal-

A. A. Aleksandras Kasnickas
1932 m. su broliu Vytautu

terinius skaičius, kuriuos pamilęs gaubė romantiška aplinka, dailia rašysena, kiekvienam skaičiui ir rai-dei suteikdamas vaizdingą gyvastingumą. Pareigingumas rišosi su meile darbu ir jis nesižvalgė į laikrodžių rodykles. Pirmas atėjęs į tarnybą, paskutinis išėdavo, ir nesiekęs kopė į aukštumas. Negirdėta tada buvo, bet jis turėjo net kelias tarnybas. Prašo pagalbos "Jūros" žurnalas, nauja laivininkystės bendrovė bei kiti ir jis nemoka pasakyti "Ne". Su tvarkingumu bei pareigingumu jautėsi prisirišimas prie grožio ir šių dienų terminu buvo dailiausiai apsirengęs vyras. Tai lyg jo turtingo dvasinio pasaulio išviršinė puošmena. Taurų vidinį pasaulį, puošė graži aplinka. Jis mylėjo gyvenimą ir drąsiai veržėsi į jo sukurius. Ejo aukštai iškelės galva. Jei turėjo išdidumą, tai tik tą, kad jis išdidžiai jautėsi savoje lietuviškoje žemėje, kurią vokiečiai kadaise buvo paver-gė. Čia, Klaipėdoje ir lietuviškoji veikla buvo reikalingesnė, nei kitur ir todėl aktyviai įsijungęs į visuomeninį gyvenimą, veikė tautininkuose, šauliuose, įvairiose kultūrinėse organizacijose.

Tokį dėdę Aleksandrą pažinojome iš pasakojimų, toki pat pažinojome, kai gyveno Chicagoje. Mes jį mylėjome ir pasiilgdavome. Mums ir kalbos su juo netrūkdavo. Buvo labai nagingas ir apie ką nenusimanė, užgulęs knygas išmokdavo. Viskuo domėjosi.

Laidotuvių dienoje šv. Mišias atnašavo ir gilių minčių pamokslą pasakė kan. Vaclovas Zakarauskas. Giedojo solistė Prudencija Bičkienė. Vargonais grojo dr. Ant. Kalvaitis. Į kapus palydėjo kun. Juozavičius. Laidojant kilo audringas lietus ir kartą skrodė perkūnas, žaibais nušviesdamas tamsius debesis, lyg simboliniai nurodydamas velionies naują kelią.

Apie šimtą žmonių susirinko Tautiniuose namuose dar kartą paminėti velionio Aleksandro amžiną atsisveikinimą.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Apie kalbos ištakas ir -- užtvaras

St. V.

Pernai paminėjom mūsų kalbos tėvo Jono Jablonskio 120 metų gimimo ir 50 metų mirties sukaktis. Žymus kalbininkas savo talentu ir ryžtingu atsidėjimu beveik tobulai aptvarkė ir sukultūrino tuomet dar labai apleistą ir užterštą lietuviškąją kalbą, padėdamas pamatus ir bendrinei kalbai. Mūsų tautinės kultūros pats vertingiausias dalykas kaip tik yra kalba. Ne tik patys ja didžiuojamės, bet daugelis pasaulio lingvistų ją geria, brangina ir laiko pagrindu indoeuropiečių kalbų mokslo.

Mūsų tėvynėje nėra laisvės sava kalbai tinkamai ugdyti nei gerbti. Tiesa, ten kalbininkai ir per sunkias kliūtis dar daug rimtų darbų atlieka, tačiau okupanto varžtai daugelį gerų užmojų sužlugdo. Pagal pavergėjo planą mūsų kalba (kaip ir kitos kalbos Sovietijoje, išskyrus rusų) ilgai turi išnykti, nes komunizmo tikslas - pamažu pereiti į vieną bendrą kalbą visoms pajungtoms tautoms. Todėl greta religijos, gal labiausiai nepakenčiamas jiems dalykas - liuanistika. Padorūs kraštotyrininkai laikomi beveik nuskalteliais, o kalbininkus nuolatiniai įtarinėjamai bei draudimai atgraso nuo rimtų pastangų (net per anksti iš šio pasaulio išvarol). Ir viso pasaulio branginamoji lietuvių kalba ten atkakliai niekinama, gujama laukan iš mokslo ir iš praktinės vertosenos, visur įkyriai kišant makoliškąją. Todėl įdomu, kaip ten buvo paminėtas mūsų kalbos didysis ramstis Jonas Jablonskis jo sukakčių proga.

Be abejo, dėl visako būta minėjimų ir straipsnių spaudoj, tik žinoma viskas ant bolševikinio pamušalo. Buvo leidžiami ir jo raštų tomiai. Betgi 50 metų mirties sukakty laukėme išsamesnės monografijos ir mokliškai visapusiško darbų įvertinimo. Deja, okupanto griežti planai to nenumatė.

Rimčiausia knygelė apie J. Jablonskį išėjo 1977 m. - A. Piročkinas 'Prie bendrinės kalbos ištakų', 228 pusl. Net antraštėje nėra Jablonskio vardo, nors visas turinys jam ir jo kalbininkams darbams skirtas. Ir vos antrinė antraštė smulkiau yra pažymėta: Jablonskio gyvenimas ir darbai 1860-1904 m. Taip tik ligi 1904 metų leista kalbininko veiklą pagnarinti, nors Jablonskis dar našiai dirbo lig pat mirties 1930 metais.

Kaip tenai įprasta ir būtina, jau trumputį pratarmę suteikiama duoklė 'didžiajam broliui', būtent, kaip pavyzdį šiai savo studijai autorius A. Piročkinas pagarbina M. Nečkinos monografiją 'apie žymiausią 19 a. pab. - 20 a. pr. rusų istoriką Vasilijų Kliučevskį' (tekste paskiau dar antrą kart minima-cituojama).

Siaip A. Piročkinas gana kruopščiai ir dalykiškai klosto mūsų kalbininko gyvenimą pradedant nuo mokslo metų ir jo ištraukimą į kalbos darbus: pateikiama daug faktiškų detalių, datų, minimi jo bendradarbiai, įvairios įtakos, svarstomi jo nuopelnai mūsų rašybai ir leksikai, barbarizmų keitimas savais žodžiais ir tt. Esą Jablonskio 'klasikinėms kalboms polinkis išryškėjęs jau III klasėje'. Bendrinę kalbą formuojant reikia 'taisykles remti žmonių kalbos 'įstatymais', sakęs jis ir todėl labai vertinęs tautosaką. Bendrinės kalbos pagrindu jis ėmė 'tildžiškių patarmę', taigi ne vien savo apylinkių, o rėmėsi ir kitomis šnektomis.

Si studija apie J. Jablonskį - vertingas veikalėlis, suteikias daug svarbių žinių ir pasižymi gana nuosekliu, rūpestingu dėstymu. Bet ir spragos nemažos. Autorius pats jau pratarmėje pripažįsta:

'Negalima nutylėti ir vienos spragos: žymieji kalbininkai - jauniūs, Būga, Jablonskis - tebelaukia jiems skirtų monografijų. Tuo atžvilgiu labai atsilikta nuo literatūros mokslo ... Jau seniai iškilo reikalas turėti išsamia Jono Jablonskio biografią ir platų, detalių jo darbų įvertinimą. Antai 1937 m. Pranas Skardžius buvo užsiminęs, kad ateityje turėtų kas parašyti monografiją apie Jablonskio vaidmenį bendrinės kalbos raidoje ... Monografijos idėja iškilo vėl 1956 m. Akad. Kostas Korsakas straipsnyje 'Du žymieji lietuvių kalbininkai' visai pagrįstai ragino mūsų kalbininkus ... Praėjo 20 metų, bet kiti neatidėliotini darbai sutrukdė jiems imtis šio sudėtingo uždavinio. Nevieną mūsų mokslininką, galėjusį rašyti monografiją apie Jablonskį, matyt, sulaukė nuo šio žingsnio parengiamųjų darbų stoka, būgštavimas, kad, paskyrus studijai ir ne vienerius metus, vis dėlto nepavyks pasiekti to išsamumo, kokio tikisi specialistai ...'

Matome, būta rūpesčio, gerų norų ir pastangų, bet 'didysis brolis' (o ne koki kiti neatidėliotini darbai - per keliasdešimt metų!) neleido to užmojo vykdyti. Delsimo sviri priežastis esanti 'parengiamųjų darbų stoka'. Juk dar 50 palaukus bus dar skaudesnė stoka, jei kaip lig šiol tikrai monografijai žinias rinkti ir faktus tyrinėti sąlygos tebebus žiauriai apribotos. Todėl ir prisipažįstama, jog - neįmanoma pasiekti tikro mokslinio išsamumo ...

Pvz. A. Piročkinas kai ką ir smulkiai ryškina bei datuoja, tik šeimos genealogijos - nieko. Tenkinasi, o jau seniai užrašyta radę, o daugiau girdi, 'nieko nežinome'. Betgi keista, kad per tiek metų nieko naujesnio neieškota, netyrinėta ir nesurasta. Tas pat ir

dėl nelietuviškos pavardės: autorius tebekartoja bendrą spėliojimą, kad gal per krikštą kunigai sulenkino? O vėta buvo tos pavardės žmonės ir kitus Jablonskio giminaičius bei kaimynus iš naujo apklausinėti, senuosius raštus paknisiuoti, argi partinė užtvarta tai sukludė? Gal nevalia tų temų judinti, kad nepaaiškėtų kas nuo bolševikų nukentėjo, gal kas ir Sibire žuvo? Ir koks kalbininko sūnaus Jono jr. traagiškas likimas? ...

Kad čia yra lyg koki varžtai trukdą Jablonskio 'giminės ištakomis' domėtis, lyg tai koks tabu, matom iš Piročkinos prastarimo apie kalbininko seseris: 'Apie Onos ir Elenos Jablonskių tolesnį likimą žinių neturime' (vos paminėta, kad motinai mirus liko vaikai). O tos žinios tebėra, tik reikėjo jas paimti. Kodėl nenorėta tų žinių parinkti iš gausios Jablonskių giminės palikuonių Šešupės ir Novos apylinkėse?

Autorius, nors - rašydamas apie Jablonskio kalbos darbų ištakas - rūpestingai pamini svetimųjų vaidmenį bei įtakas (Koršas, Fortunatovas, vokiečių lingvistai), bet visai nutyli pačias tikrasias ištakas ar įtakas jo tėviškos krašte. Argi visiškai bereikšmis faktas, kur kalbininkas gimė ir užaugo? Tačiau tas vietas Piročkinas lyg užmirštya ar sąmoningai vengia minėti ir iš jų sau žinių semtis. Gal kad šiandien tos jablonskinės sodybos jau kolchozų apnaikintos ir nuskurdintos? Ogi tie gimtieji Kubiliai - prie pat pasienio nelaimingosios 'Kaliningrado srities' ...

Taip pat A. Piročkinas nepaaiškina, kuo pasirėmęs tvirtina vien Kubilių vietovardį ir lengva ranka pakaltina Jablonskį tariamai suklydus? Gal tą vietovardį autorius terado oficialiuose dokumentuose? Bet juk valdžios raštuose tuomet jau ne Naumiesčio nebuvo, tiksliai Vladislavovas, nors joks rimtas lietuvis šio vardo nevertėjo, nebent humoru pajokaujant. O ar neįdomu, kaip žmonėse Jablonskio gimtasis kaimas nuo senovės vadinant? Ir juoba, jei pats kalbininkas užrašė esąs gimęs Kubilių kaime (kiti biografai taip ir vartojo), kodėl Piročkinas siūlo juo netikėti ir jo žodį paneiginti? Gal čia caro laikų despotinė dogma, jog - načals tvo lučše znajet! ...

Galbūt A. Piročkinas - žiaurių varžtų ir užtvarų sąlygomis - padarė, kas galima, t.y. kiek partijos leista. O tos stambios skylės dėstyme - tik Maskvos replių ženklai. Autorius sakosi, tai 'pirmoji studija ir ji turi padėti tvirtą pagrindą tolimesniems darbams'. Bet jei ir tie tolimesni bus šitaip trukdomi dar ilgus metus? Ir jei bus taip vengiama gilintis į Jablonskio giminės šaknis, į pa-

Lietuvių kalbos vieškeliai ir akligatviai

ŠAKNŲ MIRTIS

Jūratė Statkutė de Rosales

(5)

Prie virtuvės valgomojo stalo sukasi, supasi, siūbuoja garbanotos mūsų jaunimėlio galvelės. Pietums įpusėjus, pastebiu, kad ant stalo nėra vandens. Atnešu vakar dieną pirtą gražų, pilną šalto vandenėlio, TIKRĄ šotį.

— Kaip tas indas vadinasi? — klausiu.

Vienbalsiai vaikų choras atsako:

— Puodas.

Žodžio "puodas" šaknis sutampa su ta pačia šaknimi ispaniškame žodyje "pote".

Kadangi nei ispanų "pote", nei mūsų puotas nėra šotis, o tik jam artimas daiktas, susilaikau nuo taisyso ir laukiu sekančios progos.

Per sekančius pietus, prašau atsistojusio vaiko:

— Atnešk šotį iš šaldytuvo.

Vaikas atidaro šaldytuvą, kiek paspokto į vidų, klausiančiai pasižvalgo į draugus, paskui įbedžia į mane akis ir laukia. Suprasdama kame reikalas klausiu visų:

— Ką reiškia žodis "šotis"?

Niekas nežino.

Kai panašių pavyzdžių atsiranda daugiau, ir dar daugiau, ir pradėdi juos dešimtimis klasifikuoti, prieini žmogus prie kai kurių bendrų išvadų, liečiančių lietuvių-ispanų bilingvizmo padarinius.

1. Jei žodžio šaknis randasi su ta pačia ar artima prasme antroje kalboje, šaknies vartojimas padažnėja abiejose kalbose, o prasmė — prasiplečia ar net deformuojasi. Visais atvejais abiejose kalbose šaknies vartojimas "sutvirtėja".

2. Jei žodžio šaknis neturi lengvai atpažįstamo brolio

grindines jo kalbos ištakas? Ar tokiom aplinkybėm esant dar galime ko geresnio tikėtis? ...

Tačiau viena klaida tikrai priklauso A. Piročkinui, kai jis taria, jog Jablonskis gimė Būbelių valsčiuje; tokio valsčiaus iš viso nebūta.

Išvada liūdna. Lietuvių kalbą ir jos puoselėtojus mūsų vargingoj tėvynėj slegia sunki letena ...

Jeigu kas šią vasarą nuvykęs tenai rastų progos išsprūsti į provinciją pasidairyti, teaplanko ir tepagerbia mūsų kalbos tėvo tėviškę - Kubilių ir Rygiškių vietas, teparveža išeivijai žinių: kaip tenai globojamos mūsų tautinės kultūros ištakos?

ar pusbrolio antroje kalboje, ir pati šaknis nėra nuolat naudojama bėgamoje kalboje, vartojimo dažnumas greitai tirpsta ir šios šaknies žodžiai visai iškrenta iš kalbos.

Yra trečias atvejis: kas atsitinka, kai abiejose kalbose vienodai skambanti šaknis tikrumoje neturi bendros kilmės ir reiškia visai skirtingus du dalykus?

Atsakymas yra: tais atvejais, dvikalbis asmuo vengia vartoti šaknį "silpnėsneje" kalboje, gal todėl kad nemašyti nei savęs, nei kitų.

Yra dar kraštutinis atvejis, kai šaknies homonimas antroje kalboje turi tokią prasmę, kuri gali juoką sukelti. Tuomet nemaloni šaknis tampa "persona non grata" ir yra visai išbraukiama iš "silpnėsne" kalbos žodyno.

Venezuelos lietuvių vaikų gegutės "burkuoja", tik jau ne kukuoja, nes žodis priemen kito ispaniško žodžio šaknį. O kai Eglė, žalčių Karalienė, skausmingai šaukia "jei negyvas — kraujo puta", vaikai pasijunta taip nesmagiai, kad kompromituojantį žodį keičia į ispanišką vertimą "espuma". Šaunus, jaunas "artistas", su prideramu patosu skaito Salomėjos poemą:

Be baigos atvangos
Dunda jūra gili.
Ir banga už bangos
Atskuba iš toli.

Baltaskarių bangų
Vainiku apsupta
Atliuliuja, ... baugu!
Juoda kraujo ... espuma.

Poemos skaitytojas atsidusta: ir rimuoja, ir niekas nesusijuokė, tik ispanų vidurinio skiemens kirtį teko netaisyklingai perkelti į žodžio galą, bet tas nėra taip svarbu. Iš sunkios padėties buvo laimingai išsinarpliotas.

Tačiau žodis puta, taip ir liko neištartas. Jauno poemų skaitytojo lietuvių kalbos žodyne jis jau yra išbrauktas.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED DIE REPAIRMAN

Must have experience in repairing small progressive and compound dies. West Texas high quality stamping job shop has immediate opening for a die repairman. Must have extensive background trouble shooting and repairing small progressive & compound dies.

APPLY CALL OR WRITE TO:
**PLAINFIELD TOOL OF
EL PASO INC.**
6839 Commerce St.
El Paso, Texas 79914
915-779-5396

(18-23)

■ Iaiškai Dirvai

NEUŽTARNAUTAI ESU ŠMEIŽIAMAS

Gerb. redaktorai, malonėkite leisti man nors trumpai pasiaiškinti jūsų redaguojamam laikraštyje.

Naujienose kovo 17 diena No. 53 J. Klauseikis aprašydamas Alto Los Angeles skyriaus kovo 7 d. minėjimą ir suminėjęs kai kuriuos buvusius ALTo skyriaus pirmininkus, visai neteisingai užkliuvo už manęs, būk aš turįs ryšius su "Tėviškės draugija" ir rašinėju "Gimtajam kraštui", o dabar sveikinau ALTo skyrių su aukele. Tai nepaprastas pasišaipymas iš manęs, sumaišant su kitu asmeniu.

Rašydamas Naujienų redaktoriui savo pasiaiškinimą nurodžiau, kas toks yra ir kas turi ryšius su ta "Tėviškės draugija" ir parašo "Gimtajam krašte", tai man gerai pažįstamas Peter Zline, gyvenęs su pakeista pavarde nepertoli kaimyniniam mieste Sun City.

Tačiau Naujienos mano pasiaiškinimą ignoravo, o aš turėdamas tokį pat vardą ir pavardę, kaip ir anas asmuo, kuris kai parvyksta į Lietuvą vadinasi Petras Žilinskas, esu neteisingai apšmeižiamas, būk priklausau prie pažangiųjų ir norįs būti patriotu.

Aš atvykau 1940 m. iš Argentinos į Los Angeles. Susipažinęs su nuoširdžiais lietuviais, dalyvavau lietuviškoje veikloje ir į jokių šunkelių nenuklydau. Nesigailiu, kad prisidėjau prie įsteigimo ALTo skyriaus. Taipogi BALFo ir kitų patriotinių organizacijų.

Tai buvo geri norai ir buvo dėl ko pasišvesti... Tada iš nedidelio skaičiaus nuoširdžių lietuvių, prelatas Maciejaskas sukūrė ir lietuvišką parapiją ir, apart komunistuojančių, visi lie-

tuviai gražiai sugyvenome. Nemažiau pasidarbavome gelbėdami tremtinius pabėgusius nuo baisiojo okupanto, sudarinėjome iškviėtumus ir į Los Angeles su pirmuoju laivu 1948 m. tokiu atvyko gražus būrelis, kuriuos kaip galėdami pasitikome ir priglaudėme. Dabar tokie kaip J. Klauseikis per Naujienas nori mus sumalti, arba padaryti kailiamainiais.

Nuo 1968 m. esu pensininkas. Pasirinkau ramų miestą koks šimtas mylių nuo Los Angeles, kur gyvendamas maniau niekam neužkliusiu ir taip buvo per 12 metų, o jau 13 metais ir papuoliau į J. Klauseikio malūnelį.

Vis dėlto prašyčiau J. Klauseikį atšaukti per Naujienas, ką neteisingai apie mane esate parašęs.

Petras Žilinskas
Hemet, Calif.

DĖL LIETUVIŲ SURAŠYMO ANKETOS

Maloniai prašome atspausdinti Tamstos redaguojamam laikraštyje šį paaiškinimą:

Lietuvių spaudoje pasirodžius mūsų visuomenę buginančiai klaidinančių informacijų apie šiuo metu LB-nės, Socialinių reikalų tarybos vykdomą 60-ties ir vyresnio amžiaus lietuvių surašymą, JAV LB Vakarų rajono ir Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimuose buvo pageidauta spaudoje paaiškinti sekančius klausimus:

1. Kieno pavyzdžiais remiantis yra sudaryta Jūsų anketa? Ji paruošta remiantis Washingtono Katalikų Universiteto anketa, kuri buvo naudojama Washingtono-Baltimorės apylinkėse gyvenančių vyresnio amžiaus asmenų, kilusių iš aštuonių Europos tautų, ap-

klausinėjimui. Jų tarpe buvo apklausinti ir 89 lietuviai. Tos anketos duomenimis paremta studija buvo pagrindas išsirūpinti Baltųjų Rūmų leidimą ir finansinę paramą surengti taip vadinamas mini-konferencijas Euro-amerikiečių senėjimo problemoms studijuoti. Viena tų konferencijų buvo Baltimorėje, kita — Clevelande. Jose suformuluoti specifiniai pageidavimai europiečių kilmės žmonių reikalavimams patenkinti bus pateikti šių metų rudenį kas 10-ti metai įvykstančioje Baltųjų Rūmų konferencijoje senatvės problemom spręsti (WHCOA). Tikime, kad toji konferencija atneš naudos ir vyresnio amžiaus lietuviams ruošiant Federalinės valdžios įstatymus pagalbai gauti.

Mūsų anketa truputėlį praplėsta, įrašant keletą lietuvių išlaikymo reikalą liečiančių klausimų. Anketą ruošė šios srities specialistai-profesionalai su magistro ar doktorato laipsniais ir dirbą mokslinį pedagoginį ar socialinės srities darbą universitetuose, mokslo įstaigose ar valdžios įstaigose.

2. Koks anketos uždavinys? Surašymo tikslas trumpai ir aiškiai nusakytas antroje šios anketos laidoje lietuvių ir anglų kalbomis: a) surinkti demografinės žinias; b) sužinoti kam reikalinga mūsų visuomenės pagalba; c) sužinoti pažiūras apie projektuojamas "lietuviškas sodybas"; d) patirti kas konkrečiai prisidėtų prie sėkmingesnio lietuvių išlaikymo ir e) palyginti lietuvių socio-ekonominę būklę su kitom etninėm grupėm, kas žymiai palengvins mūsų pastangas valdžios paramai išrūpinti.

3. Kodėl tiek daug klausimų reikia atsakyti? Tiesa, jų nemažai, bet visus labai lengva atsakyti, nes kiekvienam klausimui yra parinkti galimi atsakymai.

"Tyler graduates are creative artists widely recognized in the marketplace for their professional skills."

"At Temple's Tyler School of Art, students develop their own concepts of art under the close personal guidance of internationally recognized artists such as Designer Stanislaw Zagorski; Painters John Moore and Stephen Greene; Metalsmith Stanley Lechman; Weaver Arlene Akers; Photographer William Larson, myself and many more. Our most important contribution is to help our students discover their own talents, and to nurture them in individual artistic maturity. That's one reason why Tyler graduates are so highly regarded."

At Temple University, students receive a career-oriented education from nationally recognized educators and professionals. Tyler School of Art is only one of fourteen schools and colleges offering hundreds of programs. There is an excellent and affordable education for everyone at Temple University's five campuses. The Tyler School of Art's principal campus is located in suburban Elkins Park. For information, call (215) 787-7200.

TYLER SCHOOL OF ART
TEMPLE
UNIVERSITY

As Appeared in Newsweek And TODAY Magazine

Temple Universitetas savo skelbimuose nutarė pristatyti Amerikos visuomenei škilus destytojus, iš kiekvienos mokyklos-fakulteto parenkant po vieną žymų tos srities profesoriu. Tyler School of Art representuoti buvo parinktas prof. Romanas Viešulas, kurio pilno puslapio spalvotos nuotraukos buvo įdėtos savaitiniuose žurnaluose "NEWSWEEK" (kovo 30 d.) ir "TODAY" (Philadelphia Inquirer, kovo 22 d.).

Tenka tik atsakymus atitinkantį numerį ratukus apvesti. Antra, norime kuo pilnesnio vaizdo į visus penkis antram klausime išvardintus uždavinius, nes tokį didelį darbą pradėjus reikia jį labai gerai atlikti. Trečia, anketos klausimai-atsakymai paruošti kompiuterio statistinei analizei. Gi kompiuteriui, kuris tegali atsakyti tik taip ar ne — deja tenka klausimą labai supaprastinti, atseit vietoj vieno pilno klausimo reikia jį susmulkinti į kelis, kad gautųsi pilnas ir aiškus statistinis apskaičiavimas apie lietuvių socio-ekonominę būklę.

4. Ar būtina visus klausimus atsakyti? Ne. Prie kiekvieno atsakymo pasirinkimo yra duotas numeris 9-jį apibraukus reiškia, kad į tą klausimą nenorima atsakyti.

5. Ar nukentėtų rezultatai neatsakius visus klausimus? Savaime aišku, kad kuo daugiau atsakymų, tuo statistiniai duomenys bus tikslesni. Iš kitos pusės ir pakartotinai tenka pabrėžti, kad šios anketos tikslas nėra individualių žinių surinkimas apie kiekvieną asmenį, o tik bendro pobūdžio statistinių duomenų apskaičiavimas, pasiremiant anketose surinktais duomenimis. Individualios žinios niekur nebus vartojamos, nes į kompiuterio juostą duomenis įrašius, anketos yra sunaikinamos. Antra vertus, anketoje nei pavardžių, nei jokių kitų asmens atpažinimo žinių nėra. Tad ir tos anketos, kuriose nebus atsakyta į visus klausimus,

bus labai naudingos bendram anketas užpildžiusių skaičiui pakelti ir tuo pačiu pagerinti statistinių apskaičiavimų tikslumą.

Pagaliau, anketos esmė, prasmė ir jos pagalba siekiamus tikslus supratus, bus labai lengva į visus ar bent daugumą klausimų atsakyti. O atsakyti tuos klausimus lengva — vos 10 ar 15 minučių laiko tereikės. Nejaugi tiek, kad ir labai brangaus laiko mes negalėtume paaukoti jeigu ir ne sau, tai kitiems vyresnio amžiaus lietuviams, kuriems pagalbos ranką mes juk mielai norime ištiesti. Tą malonią pareigą mums uždeda ne tik krikščioniška artimo meilės pareiga, bet taip pat ir lietuviškasis tautinis solidarumas.

Antanas Butkus
JAV LB Socialinių
Reikalų Tarybos
pirmininkas

OWNER OPERATORS

Western Express has a contract for you. Good insurance pay scale, insurance plans, all road, taxes paid for you. Drop pay and fuel surcharge for you. Tractor must pass D.O.T. inspection. A 1975 or newer legal with 45 foot van trailer. Driver must be at least 23 years old with 2 years over the road experience. Call Bob Shumate or Varlyn Poore in Georgia at:

404-944-9300

Outside Georgia Watts Line:

1-800-241-8090

Ken Kern — California —

1-800-874-7974

Bob Abts — Green Bay, Wisconsin —

1-800-558-6344

Bill Beck Indianapolis, Ind. —

1-800-428-5072 (19-25)

MATURE COUPLE EXPERIENCED

Live in for all adult household. General housework and yard work. Private furnished apartment. Good salary \$1000.00 a month. Must have recent references.

WRITE TO KEN MINUS

P. O. BOX 7064

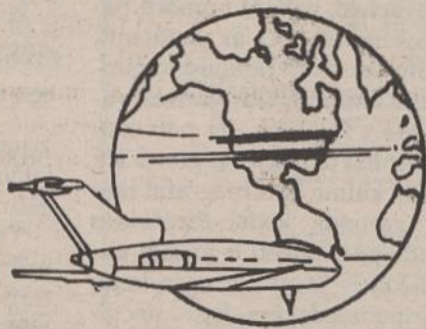
HOUSTON, TEXAS 77008 (17-21)

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENISKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauceliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

Iš Lietuvos pagrindžio laikraščio 'Vytis' (1980)

Vilnius ir vilniečiai estų disidentų akimis

(4)

Mart Niklus

Kaip tik man būnant Vilniuje, 1979 m. liepos 1 d., eilinį kartą buvo pakeltos valstybinės kainos — pabrango automobiliai, baldai, kailiai, auksas, sidabras... Subtili vilniečių intuicija pranašavo, kad viena sekančių prekių, susilauksiančių didesnės kainos, bus fotoaparatas (į sudėtį įeina sidabras). Žinoma, tai turės neigiamos įtakos fotografų mėgėjų veiklai, jų tarpe ir mano, kadangi mano ir taip kuklų mokytojo uždarbį visokiais būdais stengiasi dar labiau sumažinti.

Reguliarus kainų kilimas plataus vartojimo prekėms paties valdančiojo elito faktiškai neliečia. Vilniuje turėjau progos žvilgtelėti į tokių žmonių — privatininkų gyvenimą, kur prekiaujama viskuo, tame tarpe ir specialybės gavimu ir darbu pagal specialybę. Jų darbo laikas užpildytas išpūstais priėmimais, išvykomis, visokios rūšies susirinkimais, susitikimais, "priešmonėmis", nuvėlkiotomis kalbomis apie visaliaudinį gerbūvį tema "Viskas žmogaus vardan, viskas žmogaus labui", popierių pasirašymu ir rankų paspaudimu... Šios rūšies žmonėms jokio skirtumo, kiek kainuoja, na, kad ir šokolado dėžė, už kilogramą mėsos reikia mokėti du ar keturis

rublius (ir ar jos iš viso yra parduotuvėse, esant didesnei jos gamybai), ar bus rytoį padidinta kavos kaina kelis kartu ir ar užteks įprasto mėnesinio atlyginimo (nekalbant jau apie studento stipendiją) užsienyje išleistam vadovėliui ar pasaulinio lygio žinynui nusipirkti... Jų žinioje speciginės, specvaistinės, specvalgyklos, specialūs poilsio namai...

Jų vienintelis rūpestis — išsaugoti vietas, į kurias įkopė. Juk būtent jie ir tik jie gyvena jau komunizme, kuris iškilmingai buvo paskelbtas TSKP XXII suvažiavime "pirmojo marksisto ir tikrojo leniniečio" N. Chruščiovo, pažadant jį 1961 m. spalį visi tarybinei liaudžiai...

Beveik 20 metų praėjo nuo šių pasisakymų ir pažadų. Per šį laikotarpį pabrango buitinės paslaugos, statybinės medžiagos, automašinos ir jų atsarginės dalys, benzinas, kilimai, knygos, traukinių bilietai, pašto tarifai, tarp miestiniai pašnekesiai telefonu... Jei- gu ir vėl paimtume į rankas tą pačią partinę programą, perskaitytume apie žemės ūkio produktų pertekliaus sukūrimą, apie butų klausimo sprendimą, apie nemokamus butus, nemokamą visuomeninį transportą, nemo-

kamas komunalines paslaugas (vanduo, dujos, apšildymas, nemokamus pietus, nemokamas sanatorijas, apie gyventojų išlaisvinimą nuo mokesčių, žodžiu, apie žemės rojų (kuris turėjo prasidėti 1980 metais!) ir paklaustume vidutinio, nelabai baus vilniečio, ką jis galvoja apie visus šiuos "sugulavimus" ir "normalizacijas", kaip jos veikia jo nuotaiką ir piniginę, ar yra bent mažiausių atitikimų tarp nuostabių idėjų ir realybės, jūsų pašnekovas tik karčiai šypstelėtų...

Tokia padėtis aiški ne vienam vilniečiui. Jei- gu Lietuvoje galėtų įsivyrati daugiapartinė sistema (kaip tai buvo iki 1940 m.), galima tvirtai pasakyti, kad darbo liaudis palaikytų kurią nors kitą partiją — tą, kuri pildytų savo pažadus. Kyla klausimas: kas svarbiau TSKP nariui — savo partijos programos įgyvendinimas su devizu "Partija egzistuoja liaudžiai, tarnavime liaudžiai ji mato savo veiklos įprasminimą", ar išsiskyrimas iš kitų ir žemiškų gėrybių, susijusių su priklausomumu partijai, įsigijimas?

Tad kaip, pastoviai kylant kainoms, esant sąlygoms, kai gyvenimo lygio "žymiai aukštesni pasiekimai, negu bet kurioje kapi-

talistinėje šalyje", pavirto tuščiu skambesiu, ir miržu, eiliniai lietuviai suduria galą su galu?

Anksčiau jau minėjome aplinkybes, surištas su džinsų nešiojimu, taip pat kai kurias kauniečių ypatybes. Jei- gu žiūrėsime į tai kaip į faktą, vargu ar laikytina, kad padėtis Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose diametraliai priešinga aprašytajai. Visiems žinoma, kad praėjo laikai, kai liaudies mokyklų inspektoriaus algos užtekavo daugiavaikėi šeimai išlaikyti ir dar leisti vaikams mokytis universitete. Naujomis visuomeninėmis sąlygomis, norint gauti būtiną piniginių minimumą pr gyvenimui net ir nedaugiavaikėse šeimose turi dirbti abu sutuoktiniai, o jei dirba vienas, reikia ieškoti papildomų pajamų šaltinių. Ne paslaptis, kad meno žmonės, gintaro apdirbimo meistrai daugiausia dirba privačiai, tokiu būdu jiems retsykiais atsiranda automobiliai, kooperatiniai butai ir net vasarnamiai.

Valdžia žiūri į tai pro pirštus, jei- gu tik toks šiuolaikinis nepmanas neišiskiria iš bendro pilkos masės nei intelektu, nei emocijomis, nei politine veikla. Toks žmogus nėra jiems tikras konkurentas, tegu plėšosi darbe, tegu gauna savo atlyginimą, ir kitokias pajamėles, įsigyja butą arba darželį su vasarnamėliu, tegu "mažasis žmogus" linkminasi, dauginasi, geria — tada jis neturės laiko ir noro mąstyti apie vidaus ir

tarptautinę padėtį, juo labiau jis bus lojalus esamos santvarkos atžvilgiu ir tuo mažesnė grėsmė iš jo pusės bus valdančiajai viršūnei. Panem et circenses (duonos ir žaidimų) — šis senovės romėnų aforizmas, kuriam daugiau dviejų šimtų metų, yra aktualus ir šiandien. Tiesa, didžiąją duonos dalį atveža iš užjūrio imperialistų, bet spektaklių organizavimas (kaip netrukus pamatysime) visiškai atitinka vietinės valdžios jėgas.

Vargas tam kovotojui už bent kiek aukštesnį pragyvenimo lygį, kuris neužmiršo TSKP XX suvažiavimo pažadų ir imasi kurti individualų komunizmą ar, užuot gvildenęs ideologines temas, klausosi Vakarų radijo, kritikuoja neliečiamas tiesas arba atitinkamus asmenis, kalba apie kažkokias žmogaus teises ir tvirtina, kad jos pas mus pažeidžiamos, reiškia ypatingą susidomėjimą 1937-1938 m. m. TSRS ir 1939-1940 m. m. Pabaltijy, šaltai žiūri į šventines demonstracijas ir rinkimus, varto pageltusius laikraščius ir išimtas iš bibliotekų knygas, rašo pareiškimus, skundus, protestus ir reikalauja į juos atsakymų iš esmės, ieško bendraminčių, žodžiu — tampa disidentu, asmenybe. Tuo pat "nepageidautina asmenybė" patenka į KGB interesų sferą, pradedama be perstojo sekti. Netoliese jo namo ar buto karts nuo karto pasirodo lengvosios mašinos su besikeičiančiais numeriais išjungtais žibintais (B.d.)

DR. DOVAS ZAUNIUS (62)

Dr. Albertas Gerutis

Provokacinės manifestacijos

Mes matome Statute ne tik kultūrinių, ūkiškų ir kai kurių valstybinių teisių pagrindą, bet taip pat ir rimtų pareigų šaltinį tiek krašto santykiuose su visa valstybe, tiek ir jo santykiuose su abiem krašto tautybėmis.

Dar prieš trumpą laiką galėjo atrodyti, kad Klaipėdos kraštas ilgus metus be pasėkų kovojo už savo nuomonę šioj srity. Mes tikime, kad netolima praeitis bus praskynusi kelią naujam išsiplėtojimui. Gegužės 4 d. sprendimas yra nušvietęs klaipėdiečių valią šiais klausimais ir sudaręs tokią nedviprasmišką aiškumą, kad jis daugiau nieku negali būti užtemdytas. Ir klaipėdiečiai su savo nuomone dėl pagrindinių Statuto klausimų dabar, po ligšiolinių derybų Haagų, jau nestovi vienu vieni, bet jų nusistatymas yra patikrintas ir nustiprintas valstybės teisės žinovų ir juristų, kurių vardai turi pasaulinį garsą. Todėl santykių tarp Klaipėdos krašto ir bendros valstybės nebebus galima ilgiau užnuodyti priekaištais, kad klaipėdiečiai esą valstybės priešai ir nelojalūs, kada jie gina dabar paremtą savo nusistatymą dėl Klaipėdos Statuto.

Tokiais sumetimais direktorija stovės už kultūrinį, ekonominį ir valstybinį savitumą Statuto teisėto pagrindo ir turime vilties, kad šiuo pagrindu bus galima rasti kelią naudingam bendradarbiavimui su bendra valstybe". (Pagal "Eltos" komunikatą).

Po direktorijos pirmininko deklaracijos įvyko diskusijos. Landwirtschaftspartei vardu dva-

rininkas Gubba, tarp kita, paminėjo buvusį direktorijos pirmininką Boettcherį ir pareiškė jam padėką už "energingą darbą ir pasišventimą". Panašiai kalbėjo Volkspartei vadas Kraus, kuris irgi reiškė Boettcherio direktorijos nariams padėką už tai, kad jie "laikėsi vyriškai kaip tikri kaipėdiečiai". Lietuvių visuomenės bloko vardu E. Borchertas pareiškė, kad jis "nuo balsavimo dėl pasitikėjimo naujai direktorijai susilaikys ir lauks jos darbų". Lietuvių darbininkų atstovas Pranaitis pareiškė naujai direktorijai nepasitikėjimą, motyvuodamas tuo, kad "ši direktorija nėra geresnė už buvusią Boettcherio direktoriją, kurios laikais lietuvius darbininkus daužiusi krašto policija".

Balsuojant dėl pasitikėjimo "už" pasisakė Volkspartei ir Landwirtschaftspartei atstovai, susilaikė lietuvių ir socialdemokratų atstovai, "prieš" balsavo lietuvių darbininkų ir komunistų atstovai.

Kai ir man teko Klaipėdoje tiesiogiai Dr. Šreiberį stebėti, susidariau nuomonę, kad tai buvo gudrus kaip lapė politikas, kuris tik apsimetė lojalumu, bet esmėje buvo aršus vokiečių nacionalistas, "didvokietis". Jo direktoriavimo laikais nacionalsocialistai įleido krašte gilius šaknis. Dr. Navaką paskyrus gubernatorium, Dr. Šreiberis buvo atstatytas iš direktorijos pirmininko pareigų. Bet ir tai jau nepajėgėm pakeisti mums nepalankios visuotinės politinės raidos Klaipėdos krašte.

Tik prasidėjus Haagos tribunolo posė-

džiams, birželio 16 d. Karaliaučiuje po operacijos mirė buvęs direktorijos pirmininkas O. Boettcheris. Jis jau ilgesnį laiką sirgo vėžio liga.

Autonominės įstaigos panaudojo Boettcherio mirtį provokacinio pobūdžio manifestacijoms. Atvežus jo palaikus į Klaipėdą, autonominės įstaigos iškėlė gedulo ženklą pusiau nuleistas vėliavas. Birželio 20 d. įvyko Boettcherio laidotuvės. Apie jas "Lietuvos Aidas" birželio 21 d. paskelbė tokį "Eltos" komunikatą:

"Vakar 4 val. popiet Klaipėdoj buvo palaidotas buv. Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas Otto Boettcheris. Evangelikų vyskupas Gregor, sakydamas pamokslą prie velionies kapo, tarp kitko, pažymėjo, kad "velionis, tvirtai laikydamasis, leido mums sulaukti giedros. Jis kentėjo ir žuvo, kad mes gyventume. Ir todėl mums skaičiau saulė šviečia. Už tai mes turime jam tik padėkoti".

Toliau kalbėjo dabartinis direktorijos pirmininkas Dr. Šreiberis. Jis trumpai paminėjo, kad "Boettcheris su pasiūkojimu dirbo už savo ir mūsų tėvynę, už mūsų Klaipėdos kraštą. Aš esu jo įpėdinis ir pasižadau eiti jo pėdomis. Tai bus geriausia jam padėka".

Seimelio pirmininkas von Dressler prie kapo pareiškė, kad Boettcheris, "nežiūrėdamas savo sveikatos, nesiekdamas jokios asmeniškos naudos, aukojosi ir dirbo už mūsų kraštą. Padėkoti galima jam geriausiai, jei mes čia, šioj vietoj, pasižadėsime eiti jo pėdomis."

Pasižadėdamas ties Boettcherio kapu eiti savo pirmatako pėdomis, Šreiberis nedviprasmiškai pareiškė savo tikrąjį nusistatymą. Tokios laikysenos negalėjo nuslėpti ir visos direktorijos su Šreiberiu priešakyje apsilankymas laikinojoje sostinėje. (B.d.)

Lietuvių Fondas plečiasi ir šakojasi

Aštuonioliktasis metinis narių suvažiavimas

Antanas Juodvalkis

(Tęsinys iš pr. numerio)

3. Investavimų komisijos vardu kalbėjo pirm. Povilas Sodeika. Investavimo komisija atidžiai seka ekonominę padėtį, pinigų rinką ir bendrą situaciją. Investavimus daro atsargiai ir apgalvotai. Fondo pinigai laikomi keturiose svarbiausiose pozicijose:

a. piniginių investicijos — money markets, jumbo Certificates 600.000 dol.,

b. korporacijų akcijos 512.000 dol.

c. korporacijų bonai 695.000 dol. ir

d. trumpalaikėse korpor. obligacijose 72.000 dol.

Toks investavimo būdas leidžia komisijai geriau prisitaikyti prie nuolat besikeičiančių ekonominių situacijų ir gauti aukščiausias pajamas.

Jau ilgesnį laiką investavimų komisija ieško būdų nors dalį kapitalo išgelbėti nuo infliacijos. Yra rastas 153 akrų žemės plotas geroje vietoje ir parduodamas geromis sąlygomis. susitarimas eina prie galo ir, jei neatsiras nenumatytų kliūčių, turėtų būti greitai pasirašytas. Investavimo komisija nori tokių sąlygų, kad nenukentėtų Lietuvių Fondo teikiama parama švietimui, kultūrai, jaunimui ir kitiems projektams. Žemė yra reikalinga išgelbėti kapitalą nuo infliacijos.

Investavimų komisiją sudaro šie tarybos nariai: Povilas Sodeika (pirm.), nariai — Stasys Baras, dr. Ferdinandas Kaunas, Povilas Kilius, inž. Viktoras Naudžius ir Jonas Vaznelis. Žinomi ekonomistai, bankininkai, prekybininkai, gyvenimo praktikai.

4. Pelnų skirstymo komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis painformavo, kad pagal įstatus ši komisija

susideda iš dviejų organizacijų skirtų narių, būtent: Lietuvių Fondo Tarybos skirtų 3-jų narių ir JAV LB Krašto valdybos — 3-jų narių. Praėjusiais metais komisiją sudarė: L. Fondo skirti — dr. Kazys Ambrozaitis (pirm.), Vytautas Kamantas ir dr. Jonas Valaitis ir JAV LB Krašto valdybos skirti — Bronius Juodelis (sekr.), Ingrida Bublienė, Juozas Plačas, o nuolatinis antrininkas — Česlovas Grincevičius.

Metų pradžioje komisija priima gaires, pagal kurias skirsto L. F. tarybos perverstą pelną. Laikomasi šio principo: 30% lituanistiniams švietimui, pagal švietimo Tarybos pateiktą sąmatą, 30% Kultūros Tarybai, pagal jų sąmatą, 25% Lietuvių Fondo išsipareigojimams ir 15% lietuvių studentų stipendijoms.

1980 metais komisija turėjo 5 posėdžius ir paskirstė Tarybos leistą 112.766 dol. sumą:

Švietimo Tarybai 29,840 dol.

Kultūros Tarybai 27,400 dol.

PLB valdybos švietimo komisijai 3,000 dol.

Pedagoginiam lituanistikos institutui 5,000 dol.

Studentų stipendijoms — 10,916 dol.

Kitiems projektams — 36,610 dol.

1980 m. buvo gauta 108 prašymai 301,570 dol. sumai.

Pelnų skirstymo darbas sunkus ir atsakingas. Prieš paskiriant paramą, renkami žinios ir tariamasi su ekspertais. Visi dirba nuširdžiai ir atsidėję. Džiaugėsi, kad neprašo, o duoda visuomenei. Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas lieka nepalietas ir stovi tvirtai, kaip tas Puntuko akmuo. Palūkanomis maitina-

mi mūsų lietuviško gyvenimo varikliai.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Antanas Šantaras.

Lietuvių Fondas savo veiklą praplėtė ir į šalutinius darbus. Įsteigtas kredito kooperatyvas (Credit Union). Kooperatyvo na-

Dalis svečių dail. A. Valeškos studijoje apžiūri P. Domšaičio kolekciją. Iš kairės: dail. A. Valeška, P. Petrutis, dr. A. Razma, P. Sodeika ir sol. St. Baras.

riais galės būti tik Lietuvių Fondo nariai. Kredito kooperatyvas bus savarankiška institucija ir Lietuvių Fondas neneša materialinės atsakomybės. Nariai prašomi savo santaupas nešti į kredito kooperatyvą, nes iš gaunamo pelno bus remiami lietuvių gyvenimo darbai.

Jau prieš kiek laiko įsteigta L. Fondo meno puoselėjimo komisija įsigijo dail. Prano Domšaičio dailės kūrinių kolekciją. Ši žingsnį finansavo Lietuvių Fondas paskolindamas 23,246 dol. Dail. Pranas Domšaitis kilęs iš Rytprūsių, kalbėjo lietuviškai ir save laikė lietuviu. Po karo emigravo į Pietų Afriką ir ten labai daug piešė. Yra įsteigtas fondas meno kūriniams įsigyti. Visuomenė prašoma jį remti, siunčiant aukas Lietuvių Fondo vardu ir adresu, pažymint kam auka yra skiriama.

Lietuvių Fondo suvažiavimo spaudos stasas. Iš kairės: K. Radvila, St. Juškėnas, Br. Juodelis, A. Juodvalkis, J. Šlajus ir kun. dr. J. Prunskis.

kad L. Fondo stipendininkai, baigę mokslus ir turėdami darbus, įstotų į Liet. Fondą nariais bent gautų stipendijų dydžiu.

Pritaria žemės įsigijimui, norint apsaugoti Lietuvių Fondo kapitalą nuo infliacijos.

Priėmus rezoliucijas, balsams skaičiuoti komisija pranešė balsavimo duomenis. Į Lietuvių Fondo Tarybą išrinkti: dr. Kazys Ambrozaitis, Jonas Vaznelis, Povilas Kilius, Marija Rėmienė, Viktoras Naudžius, dr. Algimantas Gleveckas. Į kontrolės komisiją: Antanas Šantaras, dr. Vytautas Tauras ir Kostas Dočkus.

Didelių pasikeitimų neįvyko, tik dr. A. Gleveckas iš kontrolės komisijos atėjo į tarybą, o dr. V. Tauras iš Tarybos perėjo į kontrolės komisiją.

Baigiant suvažiavimą, dr. G. Balukas pakvietė dalyvius pasižiūrėti dail. Prano Domšaičio dailės darbų, specialiai šiai dienai išstatytų dail. Valeškos studijoje, miesto centre (816 North State St.).

Atsilankė gana gražus būrys meno mėgėjų ir susipažino su įsigyta kolekcija. Tikrai, atvykusieji neapsivylė ir rado daug geresnį vaizdą, kaip tikėjosi. Net ir skeptikai (kaip aš) buvo patenkinti ir išsinešė labai gerą nuomonę.

Užsklandai

Suvažiavimas buvo darbingas ir ramus. Dalyvavo panašūs skaičius narių, kaip ir kitais metais. Maždaug kiekvienam Lietuvių Fondo nariui (4860) teko po vieną balsą (4686 balsai). Jungiamasi prie naujų darbų ir jie remiami:

1. Lituanistinė katedra,
2. Meno puoselėjimo fondas,
3. Kredito kooperatyvas.

Dirbama nuosekliai ir pasišventusiai. Bandomas naujas investavimo būdas perkama žemės plotas.

Linkėtina ir toliau Lietuvių Fondo vadovybei tvirtai remti lietuvių švietimą, kultūrą ir jaunimą.

Lietuvių Fondo suvažiavimo gegužės 2 d. Jaunimo Centre, Chicagoje dalis dalyvių.

P. Malėtos nuotr.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Pasiūlyti įstatų pakeitimus, prisitaikant prie naujos veiklos sąlygų, suvažiavimo patvirtinti. Pritarta rezoliucijoms, kurias perskaitė nutarimų komisijos pirm. Vytautas Tauras. Dėkoja Lietuvių Fondo vadovybei už atliktą darbą ir sėkmingai telkiamą trečią milijoną. P a g e idaujama,

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

PAMINĖTOS LIETUVĖS MOTINOS

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba šeimos šventę suruošė š. m. gegužės 3 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Popietę pradėjo ir įvadą padarė pirm. Gražina Gražienė, auginanti du puikius vaikus. Ji prisiminė Kūrėjo skirtą motinai vaidmenį, jos pasiaukojimą šeimai ir tautai. Be kita ko ji kalbėjo: "... Augindama, mokydama, ruošdama vaikus gyvenimui, motina atiduoda viską, kad tik vaikas būtų laimingas ir pasiektų aukštesnius tikslus... Lietuvės motinos pareiga — vaikuose skiepyti tėvynės meilę, išauginti dorą ir tikintį žmogų... Išeivijos sąlygomis, yra sunku patiems eiti tėvų pramintais takais, o dar sunkiau savo vaikams rodyti kelią, kuris nenutolėtų nuo mūsų visų didžiausio tikslo — Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės".

Jaunoji paskaitininkė fil. Viktorija Kašubaitė - Matranga, augo ir mokslus išėjo Chicagoje. Illinois universiteto Circle Camus studijavo meno istoriją ir gavo bakalaurą. Mokslą gilino North Western universitete ir 1977 m. įsigijo magistro laipsnį iš komercijos (MBA). Priklauso Korp! Neo-Lithuania ir skautams. Dabartiniu metu daug dėmesio skiria menui. Aktyviai dalyvavo "Galerijos" steigime ir išlaikyme. Talkina meno parodų rengimui. Pirmininkauja Lithuanian American Fine Arts Assn. ir vadovauja iškiloms po Chicagos įdomesnes architektūrines vietas (Arch. tours). Augina du kūdikius.

V. Kašubaitė - Matranga savo paskaitoje lietė mišrių ir aplamai dabartinių jaunų lietuvių šeimų problemas ir pareigas savo tautai. Sunku svetimoje aplinkoje auginti vaikus lietuviškoje dvasioje, bet dar sunkiau — mišrioje šeimoje. Ji pastebėjo ir prašė atsiminti, kad: "Jūs esate Lietuvos lietuviai, o mes esame Marquette Parko lietuviai, Lietuvos nematę, o tik apie ją girdėję".

Labai taikli pastaba. Reikia suprasti jaunųjų tėvų problemas. Paskaitos minėtos yra vertos didesnio dėmesio.

Pirm. Gr. Gražienė, prisėkdama gėlę, padėjo už įdomią ir spalvingą šių dienų modernios lietuviškos motinos portretą.

Meninėje dalyje pasirodė jaunas atžalynas. Aleksandra Gražytė, raiškiai paskaitė novelę apie motinos kančias iš Nelės Mazalaitės "Gintarinių vartų" ir paskambino pianinu. Elvyra

Valkiūnaitė pasveikino mamytės savo dėdės Marvaus Sajausko eilėraščių. Dainelė žliobaitė pradžiugino mamytės paskambindama pianinu. Visus nustebino savo sugebėjimais jaunas burtininkas Jonukas Gražys.

Visus programos dalyvius pirmininkė apdovanojo kukliomis dovanomis.

Po programos visi popietės dalyviai, pirm. Gr. Gražienės ir LTN šeimininko Br. Kasakaičio rūpesčiu, talkinant ir kitoms kolegoms, buvo pavaišinti šilta vakariene. Popietę praėjo kolegiskoje ir jaukioje nuotaikoje.

PAVASARIO BALIUS

Medžių lapams sprogsstant ir sodams bei ankstyvosios gėlės — žibuoklės žydint, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus senoji valdyba š. m. gegužės 9 d. į Lietuvių Tautinius Namus sukvietė gražų būrį lietuvių tarpusavyje pabendrauti ir pasiklausyti operos solistės Romos Mastienės dainų.

Žibuoklių balių pradėjo pirm. Adolfas Švažas, pasveikino gausius svečius ir pakvietė menininkus išpildyti programą.

Solistė Roma Mastienė, akompanuojant Arūnui Kaminskui, padainavo: G. Gudauskienės — Pavasarį ir Vasarą (iš metų laikų ciklo), Buzzi-Peccia — Colombettą ir Fr. Leher — Vilijos dainą iš "Linksmosios našlės". Publikai plojant ir prašant, pridėjo vieną kitą dainą bisui: A. Mrozinskio — Mano gimtasis kampelis ir S. Rombergio — dainą iš Naujojo mėnulio.

Publika solistę labai šiltai sutiko ir priėmė, o rengėjai abu menininkus apdovanojo gėlėmis.

Vakarienos metu, balius dalyvius rengėjai aprūpino laimingais bilietais. Laimikių tarpe paminėtini vertinigi dail. A. Petrikonio dovanoti du paveikslai, K. Šimulio — dėžė šampano, solistės Pr. Ragienės plokštelės ir daug kitų dovanų.

Balius nuotaika buvo tikrai pavasariška, o ją dar labiau pagyvino Girmų laimėto šampano, išdalinto po bonką kiekvienam stalui, nuoširdus gestas. Girdėjosi ilgiausių metų ir valiaimų garsai.

Šokiams grojo Balio Pakšto orkestras.

JAUNIMO CENTRAS GYVINA VEIKLĄ

Jaunimo Centro metinis narių susirinkimas įvyko š. m. gegužės 3 d. apatinėje salėje. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo direktorių tarybos pirm. dr. Jonas Račkauskas ir sekretoriavo

Gailutė Valiulienė.

Žodį tarė Jaunimo Centro savininkų — tėvų jėzuitų provincijolas kun. Leonas Zaremba. Jis pasidžiaugė naujosios administracijos veikla ir pasiūlė sutartį atnaujinti 3 metams. Jėzuitai buvo perleidę Centro tvarkymą bandomam vienu metų laikotarpiui.

Jaunimo Centro tarybos vardu pranešimą padarė pirmininkas dr. J. Račkauskas. Taryba turėjo 6 posėdžius, aptarė ir nustatė veiklos gaires, kuriomis vadovaujasi sudaryta valdyba — tikroji Centro šeimininkė.

Minutės susikaupimu pagerbti mirusieji nariai ir išreikšta padėka valdybai, ypač energingajai pirmininkei Irenai Kriaučeliūnienei.

Ji savo pranešime kalbėjo:

Kaip žinote, JC pastato savininkai tėv. Jėzuitai išnuomavo šią instituciją JC tarybai už vieną dolerį metams.

Nuo 1980 m. liepos mėn. 1 d. JC administruoja ir tvarko vieneriems metams sudaryta JC valdyba. Jai talkininkauja tarnautojai, prie JC valdybos veikianti kultūrinei veiklai plėsti komisija, JC moterų klubas ir komitetai įvairiems renginiams rengti.

Lėšų telkimas yra didžiausias valdybos rūpestis.

Valdyba per savo 10-tį posėdžių apsprendė kaip ir kur išleisti pinigus, kad juos sunaudoti reikalingai ir naudingai. Gaunami pinigai iš visuomenės (nuomos, aukos, nario mokestis) grąžinami atgal visuomenei kitokioje formoje, kaip pav. nauji įtaisymai, pagerinimai, remontai ir pan.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 ¼ % — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 ½ % — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 ¾ % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 ½ % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitorį įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint
Anthony
Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juožas Gribauskas, vedėjas

Raštinėje apmokamo tarnautojo nėra. Visi valdybos nariai neapmokami, dirba pasidalinę darbais.

Patalpos Jaunimo Centre nuomojamos pigiai, palyginus su kainomis Chicagoje. Choralai, tautinių šokių grupės, organizacijų posėdžiai, kursai patalpomis naudojasi nemokamai. Kai kurie atsilgina darbu ar finansine auka. Iš organizacijų didžiausią finansinę paramą suteikė lietuvių operos solistai, surengę JC naudai koncertą ir neėmę honoraro.

Iš nuomų gauti pinigai einamųjų išlaidų nepadengia. Remontai, nauji įrengimai, pataisymai, buvo padengti iš narių mokesčių, aukų ir, kaip minėjau, iš užsilikusių atgautų skolų. Dar laukia eilė didelių ir būtinų darbų: naujas stogas virš didžio-

sios salės, grindys kavinėje, virtuvės sutvarkymas ir pan. Jų įvykdymas priklausys nuo finansinio stovio.

JC valdybos vardu pirm. I. Kriaučeliūnienė padėkojo visiems, kurie gera valia ir noriu prisidėjo prie bendro, mums naujo ir nelengvo, pirmų metų darbo. Valdyba pradėjo darbą su 194 nariais ir 706 balsais. Dabar yra 315 narių — 1,038 bals. Nariais gali būti asmenys ar organizacijos, įnešę atitinkamą sumą pinigų, pav.: 1 balsas — 20 dolerių, 2 balsai — 40 dol. ir t.t.

Iždininkas Henrikas Laučius davė finansinę apžvalgą. Nors kasoje yra pinigų, bet ateina sausi vasaros mėnesiai ir laukia didesni remontai, kuriems jų neužteks ir reikės ieškoti dosniųjų lietuvių paramos.

Balsams skaičiuoti komisiją sudarė E. Radavičius, V. Andriukaitis ir J. Vasiukevičius. Buvo renkama trečdalis tarybos narių, bet susirinkimui pasibaigus, rezultatai dar buvo nežinomi.

Dr. J. Račkauskui paaiškinus, įstatų pakeitimas patvirtintas.

Yra siūloma įsigyti didelį sklypą, esantį prie Jaunimo Centro. Buvo paaiškinta, kad Jaunimo Centro administracija to negali daryti, bet tėvai jėzuitai tuo yra susirūpinę ir veda derybas.

Susirinkimas buvo trumpas ir dalykiškas. Atsilankė gera kapa narių iš esančių kelių šimtų.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED X-RAY TECHNOLOGIST
with either Nuclear Medicine or Ultra sound experience. For a 65 bed hospital in Northeast Mich.
Good salary plus call time. Liberal personnel policies. Contact Personnel Office 517-263-3411.
TAWAS ST. JOSEPH HOSPITAL
200 Hemlock St.
Tawas City, Mich. 48763
E.O.E. M/F/H (21-25)

WANTED EXPERIENCED MECHANIC INDUSTRIAL SEWING MACHINE
EAST CENTRAL ARKANSAS.

Steady work & some overtime. Apply by phone COLLECT 501-295-3491 between the hours of 7 a.m. and 5 p.m. Mon. through Fr. (21-23)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

Rūta Sakienė

LOS ANGELES TAUTININKŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Gegužės 10 dieną Lietuvių Tautinių Namų įvairiose patalpose susibūrė ALT S-gos Centro Valdyba priešseiminiam posėdžiui, skyriaus Revizijos komisija metinės apyskaitos patikrinimui, skyriaus valdyba pasakutiniams pasitarimams, o virtuvėje sukvipo verdama kava ir piaustomi pyragaičiai. Į svetainę, tuoj po Sumos, pradėjo rinktis ALT S-gos Los Angeles skyriaus nariai. Valdyba kvietimuose prašė visų būti punctualiais, nes šį sekmadienį kaip tik švenčiame Motinos Dieną, todėl nesinorėtų susirinkimą bereikalingai ilgai užtęsti.

Ir tikrai, viskas ėjo taip greitai ir sklandžiai, kad jau pusę dviejų buvome aptarę visus einamuosius reikalus, paskyrę delegatus į septynioliktąjį Seimą Detroite, nutarę, kad sekantis Seimas turi vykti Los Angeles mieste, paskyrę pinigų sumą Seimo išlaidų padengimo paramai ir išsirinke naują valdybą, kuri tuoj po susirinkimo, dar kitiems gurgkšnojant kavą, užkandant ir pasišnekant, susimėte pirmajam posėdžiui, čia pat vietoje pasiskirstydami pareigomis: Rūta Sakienė — pirmininkė; Jonas Petronis — vicepirmininkas; Liucija Mažeikienė — sekretorė; Ramūnas Bužėnas — išdininkas; Henrikas Bajalis — narys.

Čia reikėtų pasidžiaugti, kad visi naujosios valdybos nariai taip pat yra labai veiklūs kitose organizacijose, būtent: pereitos kadencijos pirmininkas Jonas Petronis jau daug metų yra Tautinių Namų, kuriuos jis neginčijamai pastatė ant kojų, pirmininkas. Liucija Mažeikienė — Amerikos Lietuvių Respublikonų Klubo pirmininkė, kuri, po pavykusių prezidento Reagan rinkimų buvo apdovanota žymeniu, kaip ypatingai pasisūžėjusi tautinių grupių veikėjų tarpe. Ramūnas Bužėnas dvi kadencijas išdirbo kaip apylinkės Bendruomenės pirmininkas, tris metus Lietuvių Skautų Brolijos išdininkas, daugelį metų Los Angeles Kredito Kooperatyvo ir jaunimo ansamblio "Spindulys" valdybose. Henrikas Bajalis irgi dirbo Piliečių Klubu ir Tautinių Namų valdybose, o dabar jau keli metai yra Kalifornijos Lietuvių Radijo Klubo vicepirmininkas, paskirų radijo valandėlių paruošėjas bei mėgiamas ir populiarius pranešėjas. Rūta Sakienė pora metų pirmininkavo Birutietėms ir yra ALTo Los Angeles skyriaus valdyboje. Nereikia užmiršti, kad gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas yra ALT S-gos Los Angeles skyriaus narys ir kad skyrius yra net dviems kadencijoms davęs Sąjungos Centro Valdybą, kas turėjo susilpninti ir sumažinti skyriaus veiklą. Bet taip neįvy-

Dalis Bostono "Baltijos" ir "Žalgirio" tuntų iškylautojų dalyvavusių lipimo į kalnus kelionėje, Mt. Manadnock, New Hampshire. Dešinėje tuntininkai: Irena Veitienė ir Gintaras Čepas.

Bostono lietuviai

IŠ LITERATŪROS VAKARO

Gegužės 3 d. Lietuvių Piliečių draugijos salėje įvyko

ko. Priešingai — per paskutinius dvejus metus skyrius atjaunėjo ir pagyvėjo jo veikla, įstojo naujų narių, kurių pati naujausia ir jauniausia yra Ramūnė Vitkienė-Jurkūnaitė.

Losangeliečius septynioliktajame Seime Detroito mieste atstovaus naujai pareigas perėmusios skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė ir sekretorė Liucija Mažeikienė, kuri vyksta į šį Tautinės Sąjungos didįjį įvykį ne vien kaip skyriaus įgaliota atstovė ir Centro Valdybos pirmininko žmona, bet ir kaip viešnia-solistė Seimo bankete, kur Detroitan suvažiavę Seimo atstovai turės progos pasigrožėti malonių jos balsu. (rs)

• Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrius balandžio 26 d. visuotiniame narių susirinkime, kuriame dalyvavo dvidešimt penkių organizacijų atstovai, slaptu balsavimu buvo perrinkta ta pati valdyba: pirmininkas Feliksas Masaitis, kiti valdybos nariai — Antanas Skirius, Aloyzas Pečiulis, Rūta Sakienė, Rimvydas Paškauskas, Kazys Prismantas ir Simas Kvecas.

literatūros vakaras, kurį surengė Kultūrinių subatvakarių komisija. Vakara pradėjo pirm. inž. Edmundas Cibas, o pravedė rašytojas Stasys Santvaras. Jis supažindino su vakaro programos dalyviais: poetas Tomas Venclova, aktorė Irena Veblaitienė ir aktorius Vytautas Valiukas.

Poetas Tomas Venclova, kuris tik prieš 4 metus atvyko iš okupuotos Lietuvos, profesoravo Kalifornijos, Ohio, o dabar New Haven, Conn. universitetuose, kalbėjo apie okupuotos Lietuvos poeziją ir poetus. Suminėjo, kad karo veiksmuose daug mūsų poetų pasitraukė į vakarus, o ten atsirado šalia pasilikusių: Putino, Sruogos, Miškinio, Borutos ir kitų, naujas prieauglis. Tačiau tarp jaunųjų ten čia kūryboje yra daug panašumo.

Po Venclovo kalbos aktoriai: Veblaitienė ir Valiukas paskaitė okupuotos Lietuvos poetų kūrybą. Miela buvo klausytis tos kūrybos, nes ten buvo dainuojama apie meilę savo žemei, savo tautai, savo gimtoms sodyboms, ilgėsysis praeičiai ir net ateičiai. Toje jų poezijoje yra gili lietuviška dvasia, meilė savo gimtajam kraštui, ką jie ir dainuoja.

Aktoriams baigus skaityti, Tomas Venclova paskaitė porą savo vertimų iš kitų kalbų, o po to ir savo

kūrybos porą eilėraščių. Paskaitęs eilėraščius atsakinėjo į įvairius klausimus, kurie lietuviams ne vien poezija, o taip pat disidentus.

Šis literatūros vakaras praėjo šiltoje nuotaikoje. Į jį buvo atvykę ne tik iš Bostono ir jo apylinkių, bet iš Putnamo ir kitur.

MIRĖ SAVANORIS SILVESTRAS KONTAUTAS

Balandžio 28 d. po ilgos ligos mirė Lietuvos kariuomenės savanoris Silvestras Kontautas. Atsisveikinimas su vėlioniu įvyko balandžio 30 d. Maldas sukalbėjo šv. Petro lietuvių parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas, o susirinkusių vardu atsisveikino ramovėnų Bostono skyriaus pirm. inž. Bronius Galinis. Palaidotas Forist Hills kapinėse.

Nuliūdime liko žmona Irma, podukra Regina ir eilė kitų giminių, kovos draugų savanorių ir visa eilė bučiulių.

SUBATVAKARIO PRELEGENTAS VILIUS BRAŽENAS

Vilius Bražėnas, inžinierius, feljetonistas, žurnalistas, visuomenininkas, o paskutiniu laiku amerikiečių kviečiamas kalbėtojas po Amerikos miestus ir per radiją, bus prelegentu Kultūriniame subatvakary gegužės 23 d., šeštadienį, 7:30 val. vakaro Tautinės Sąjungos namuose. Jo paskaitos tema bus: Amerikos užsienio politika ir Lietuvos laisvinimo byla, be to, jis atsakins į klausimus.

Tikima, jog bus įdomus subatvakaris. Rengėjai kviečia visus atsilankyti.

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Baisiojo birželio išvežimų minėjimas įvyks birželio 13 d., šeštadienį, šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone 6:30 val. vakaro bus pamaldos, o po pamaldų salėje po bažnyčia tolimesnis minėjimas. Visi tų išvežimų esame paliesti ir visi turi prisiminti išvežtuosius ir dalyvauti minėjime.

ŠVENTINS VIENUOLYNO NAMĄ

Lietuvių seselių vienuolyno Putnam, Conn. naujo namo pašventinimas įvyks birželio 20 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Pašventinime dalyvaus vietos vyskupas.

Kasmetinė lietuvių susitikimo šventė įvyks liepos 26 d.

Seselės dirba labai didelį darbą lietuvių išlaikymui. Jų mergaičių vasaros stovyklos yra gražūs žiedai lietuvių palaikyme. O Senelių namai yra didelė pagoda tiems, kurių gyvenimo dienos eina į saulėlydį.

"Amber Holidays"

1981 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

birželio 18 — \$1148.00	
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
(su Varšuva)	rugsėjo 17 — \$1059.00
liepos 20 — \$1112.00	rugsėjo 24 — \$1059.00
rugpiūčio 3 — \$1112.00	spalio 8 — \$1019.00
rugpiūčio 19 — \$1382.00	gruodžio 26 — \$ 979.00
(su Ryga)	

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

REGISTRACIJOS REIKALU KREIPKITES Į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Istaigai vadovauja:

Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIŪNAS

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

WATCHMAKER
Applications accepted for employment in our new watch service center, seeking full time individual experienced in repair of mechanical, electric and quartz watches. Outstanding employee benefits program, salary commensurate with experience.

APPLY Monday thru Friday
8 a.m.-2 p.m. — Building Personnel

K MART CORPORATION
INTERNATIONAL HEADQUARTERS
3100 W. Big Beaver
(Corner Coolidge Highway)
Troy, Michigan, 48064
An Equal Opportunity Employer M/F/H

Tautos Fondo suvažiavimas

Tautos Fondo metinis suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 2 d., Kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y. Suvažiavimą atidarė ir vadovavo TF Tarybos pirm. Aleksandras Vakselis. Invokaciją sukalbėjo kun. L. Andriekus, O.F.M. ir sugiedojo Lietuvos himną prasidėjo oficialioji suvažiavimo programa.

Žodžiu sveikino Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, pažymėdamas, kad Tautos Fondas yra svarbus išeivijos lietuvių gyvenimas, ypač Lietuvos laisvinimo darbams, nes be jo nebūtų įmanoma įvykdyti daug Lietuvai svarbių informacijų šiame krašte ir tarptautine prasme. Bet, sakė jis, aš esu prieš aukų rinkimo metodus, kur lenktyniaujant skelbiama — neduokite lėšų tam ar kitam rinkėjui. Gyvenam demokratiniam krašte ir turime laisvo apsisprendimo teisę.

PLB vardu sveikino K. Jankūnas, iš New Jersey. VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis savo vardu ir perdavė sveikinimus TF garbės pirm. prel. J. Balkūno, dr. K. Valiūno ir ALTo pirm. dr. K. Šidlausko.

Raštu sveikino Lietuvos atstovas Washingtonė dr. Stasys Bačkis, JAV LB pirm. V. Kutkus, TF atstovybės pirm. Butkus iš Australijos ir kiti.

Į mandatų komisiją buvo išrinkti: A. Katinienė, J. Pumputienė ir A. Čampė. Į

nominaciją komisiją: A. Sparauskas, L. Tamošaitis ir M. Samatienė. Praeito suvažiavimo ilgą protokolą perskaitė sekretorė M. Noreikienė. Pranešimus padarė TF Tarybos pirm. A. Vakselis, pareikšdamas padėką TF darbuotojams už nuoširdų bendradarbiavimą ir pasidžiaugdamas, kad TF sugebėjo išlaikyti rimtį, pusiausvyrą, su nieku nesibarti. Tai natūralu, sakė jis, nes visi dirbam savanoriškai tikėdami to darbo naudingumu.

TF valdybos pirmininkas J. Giedraitis padarė išsamų pranešimą pabrėždamas, kad pinigų rinkti bet kokiam tikslui yra nelengvas uždavinys, ypač kai paskutiniu laiku mūsų visuomenėje atsiranda žmonių, kurie aukoja energiją vi-

Tautos Fondo suvažiavime Brooklyne, N. Y. dalis atstovų. Sėdi iš kairės: dr. K. Jurgėla, dr. P. Vileišis, A. Vakselis, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, A. Firavičius, M. Samatienė ir J. Audėnas. Stovi: V. Banelis, M. Noreikienė, K. Jankūnas, A. Katinienė, V. Kulpa, E. Čekienė, J. Giedraitis, J. Pažemėnas, P. Minkūnas, I. Banaitienė, Tėv. K. Bučmys, O.F.M., J. Pumputienė, J. Vytuvienė, B. Lukoševičienė, J. Valaitis, B. Spudienė ir A. Čampė.

J. Tamulaičio nuotr.

suomenės skaldymui. Gaila, kad ir spauda ne visada yra objektyvi ar atsakinga žinias perduodant. TF izde šiandien yra apie 150,000 dol. J. Giedraitis pranešė,

Vasario 16 dienos proga aukų rinkime JAV LB nenori nuoširdžiai kooperuoti ir priminė eilę įvykusių nesklaidumų. Iždininkas V. Kulpa pranešė apie TF izdo stovį, L. Tamošaitis kontrolės komisijos vardu.

Ilgesnį ir jautrų žodį tarė Kanados Krašto Atstovybės pirm. A. Firavičius reikšdamas padėką visiems kanadiečiams aukotojams ir nušviesdamas aukų rinkimo pastangas. Jis yra jau ilgą laiką Kanadoj nuoširdus VLIKo rėmėjas bei TF darbuotojas.

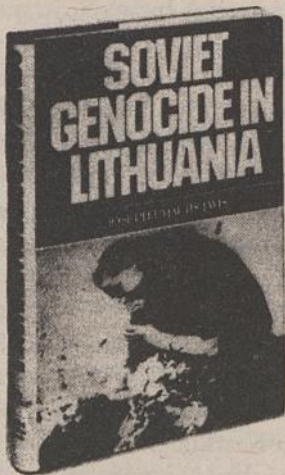
VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis pranešė apie VLIKo veiklą ir nelengvus kelius norint su mūsų siekiais plačiau supažindinti didžiuosius valstybių politikus tiek JAV-se tiek Europos kraštuose. Į J. Pažemėno pareiškimą, jog mūsų Diplomatinės Tarnybos teistumas yra jau užtikrintas, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis atsakė, jog prieš

rinkimus kiekvienas gali lengvai ant popieriuko pasirašyti, ranką paduoti ar nusifotografuoti, bet vykdytas taip greit ir lengvai neina. Aš būčiau laimingas, jei taip tikrai būtų, sakė jis.

Pranešimuose išryškėjo, kad nežiūrint kai kurių bandymų VLIKo veiklą trukdyti, pinigų Tautos Fondui ateina iš visų kraštų, atrodo, jog žmonės patys sprendžia kam ir kiek aukoti. Suvažiavimas buvo gausus ir darbingas. Išrinkta TF valdyba ir Taryba padidinant skaičių ir naujais nariais. Buvo platinama knyga "Soviet Genocide in Lithuania", ELTA, TF finansinė apyskaita ir kita informacija.

Emilija Čekienė

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Soviet Genocide in Lithuania, by Joseph Pajaujis-Javis, Ph.D. Manyland Books, Inc., New York, 1980 \$10.95 246 psl.

Pernai suėjo 40 metų nuo Lietuvos pavergimo, o šiemet minim 40-tą "baistojo birželio" sukaktį. Ar gali būti geresnis tų tragiškų įvykių paminėjimas, kaip akivaizdus jų priminimas laisvajam pasauliui?

Į laisvę ištrūkę afganistaniečiai šiandien su skausmu pasakoja apie sovietų vykdomą terorą jų šalyje. Mums dabar pats laikas kuo plačiau atskleisti tiesą apie sovietų vykdomą genocidą mūsų tėvynėje.

Dr. Juozo Pajaujo knygoj rasit tikslus faktus, paremtus dokumentais, statistikom, iliustracijom ir gyvais išlikusių liudijimais. Yra išsami bibliografija ir indeksas.

Knygą galima užsisakyti per Tautos Fondą:

Lithuanian National Foundation, Inc.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

Prašau man atsiųsti knygą Soviet Genocide in Lithuania

Vardas ir pavardė

Adresas

Knygų skaičius: (kaina \$10.95) Siunčiu \$

Užsisakykit vieną knygą sau, o kitą padovanokit savo bibliotekai ar universitetui!

kad nesenai yra įsteigtos TF Atstovybės Los Angeles, Cal., kaip jau spaudoj buvo rašyta, Floridos valstybėj ir TF atstovas Rochester, N. Y. Jis paminėjo daugelį su prel. J. Balkūnu aplankyti lietuvių vietovių tikslu informuoti visuomenę apie TF tikslus remti VLIKo darbus ir didinti darbuotojų bei rėmėjų skaičių. Jis pareiškė didžią padėką buvusiam TF Kanados Atstovybės pirmininkui J. Vaičieliūnui ir į jo vietą atėjusiam pirmininkui A. Firavičiui, o taip pat ir visiems rėmėjams, kurių dėka praeitame Toronto įvykusiam VLIKo seime Tautos Fondui buvo įteikta 45 tūkstančių Kanados lietuvių auka.

Ne eilinio dėmesio susilaukė pranešimas, kad pagaliau dienos šviesą išvydo jau "Soviet Genocid in Lithuania", kurią paruošė dr. Juozas Pajaujis-Javis, išleido Manyland Books leidykla ir prie kurios išleidimo TF prisidėjo su 5,000 dol. Knyga gerai paruošta, gražiai išleista ir tai labai vertinga informacijai svetimiams ir mūsų jaunimui. J. Giedraitis pažymėjo, kad

MUZIKINĘ PLOKŠTELĘ išleisdino sol. Antanas Keblys, gyvenantis Montrealyje. Joje įdainuoti lietuvių kompozitorių kūrinių: St. Šimkaus, A. Bražinsko, A. Kačanausko V. Budrevičiaus, L. Obariaus, J. Jurgučio, St. Gailevičiaus, J. Gruodžio, P. Tamuliūno, V. Klovos. Yra ir giesmių, būtent: "Kai širdį tau skausmas" J. Naujalo (žodžiai Maironio), "Marija, Motina ma-lonės" Br. Budriūno (ž. F. Kiršos), "Neapleiski mūsų, Motinėle" V. Kerbelio (ž. Maironio). Akompanatorius — muz. Aleksandras Stankevičius. Plokštelė gaunama: A. Keblys, 3505 St. Famille St., Apt. 1009, Montreal, Que. H2X 2L3. Kaina — \$8.00.

PHILADELPHIJOS LIETUVIAI

KONCERTAS, PIETUS, LOTERIJA

Lietuvos Moterų Federacijos Philadelphia klubas, įvertindamas didelius N. Pr. Marijos seserų, besidarbuojančių Putname užmojus, kovo 8 d. šv. Andriejaus parapijos salėje labdaros reikalams suruošė gana plačios apimties rengimą. Prieš 10 metų klubas buvo surengęs madų parodą, kurios pelną taip pat skyrė šakotai seselių veiklai paremti.

Snieguolė Jurskytė, šiltais žodžiais pasveikinusi gausiai susirinkusius, pristatė garbės viešnius, atvykusius iš Putnamo: ses. Margaritą Bareikaite, ses. Beatricę Venclovaite, ses. Arkadiją Martinaitę ir kandidatę ses. Liolitą Burokaitę.

Toliau programai vadovavo Danutė Muraškaitė, devynias vasaras praleidusi Putnamo seselių nuoširdžioje globoje.

Putnamo seselės redaguoja bei leidžia vaikams laikraštėlį "Eglutė", spausdina žurnalą "Laiškai lietuviams" ir kitus leidinius. Be to, jos motiniškai rūpinasi saulėlydžio sulaukusiais seneliais, kurių šiuo metu turi apie pusantro šimto.

Meninę programos dalį atliko trys Juozės Augaitytės, dainavimo studijos mokiniai: Anna Del Borrello, Ona Šalčiūnienė ir Gabrielius Mironas.

Sol. Šalčiūnienė, niekuomet nepailstanti gerų darbų rėmėja, padainavo "Šią naktelę" — liaudies dainą, harmonizuotą Zdaniaus, "Jausk ir mylėk" — žodžiai Jakšto, harm. Petrausko, "Laukų rožytė" — žodž. Goethes, harm. Schuberto, ir "Burtus" — žodž. Maiorionio, harm. Naujelio.

Sol. Del Borrello, italė, su entuziazmu išmokstanti ir liet. dainas, atliko "Oi, mergytė" — litud. aainą, harm. Jakubėno ir itališkai "Lozi-Loza" — muz. Kaper ir Jurmann, iš filmo "A Night at the Opera".

Mironą pirmą kartą išvydome dainuojantį scenoje. Tai buvo savotiška staigmena. Jis padainavo "Kol jaunais, nevedęs buvau" — liaudies daina, harm. Windsperger ir Zdaniau, ir "Anoj pusėje Dunojėlio" — liaudies daina, harm. Šimkaus.

Su duetais pasirodė Del Borrello ir Mironas. Jie padainavo "Dainuok man dainą" — Vanagaičio, "Tylia naktį" — Stankūno ir "Duok man ranką, brangioji" — Mozarto iš operos "Don Giovanni". Ilgai užsitęsęs "bisų" šauksmams, abu anglų kalba padainavo dar vieną dainą.

Anna Del Borrello ir Ona Šalčiūnienė, senos Juozės

Augaitytės mokinės, vis plačiau atskleidamos savo dainos meno talentą, klausytojams suteikė nemažai malonaus džiaugsmo. Šalčiūnienė pasižymi švelniu, malonu balsu, o Del Borrello — sodriu stipriu, ypatingai gražiai skambančiu operose. Šalčiūnienė scenoje pasireiškė klasine laikysena, o Del Borrello į dainavimą įjungė gana stiprą patrauklią vaidybą. Ir viena ir kita puikiai valdė balsus. Italės lietuviškų žodžių dikcija buvo nuostabiai graži.

Debiutantas Mironas, kaip ir buvo galima laukti, pirmuosius žingsnius žengė lyg pilnai nepasitikėdamas savimi, su tam tikra atsargumo doze. Geriausiai pasireiškė duete "Tylia naktis". Akompanavo "Vilties" choro dirigentė Frances Stankus.

Juozė Augaitytė savo uoliai mokinei Del Borrello įteikė puokštę gėlių. Bronė Impulėnienė, asistuojanti Reginai Raubertaitei, gėlėmis apdovanojo ir kitus programos išpildytojus bei viešnius seseles.

Po sočių ir skaniai paruoštų pietų įvyko loterija, kuriai vertingi kūrinių buvo padovanoti trijų iškiliųjų dailininkų. Adomo Galdiko paveikslą laimėjo Kazys Razgaitis, Petro Vaškio skulptūrą — John Matikonis, o Romo Viesulo paveikslą — Irena Užinskaitė.

Labdarai rengimo iniciatorė buvo Sofija Patamsienė. Kitos klubo narės, pritardamos jos gražiai idėjai, aktyviai įsijungė į įėjimo bei loterijos bilietų platinimą ir pietų paruošimą. Prieš rengimą, kas Philadelphiaj retokai pasitaiko, visi bilietai buvo išparduoti ir vėliau norintieji į jį nebegalėjo patekti.

Rengėjos nuoširdžiai dėkoja programos išpildytojams, šeimininkėms už pietų paruošimą ir dalyviams už gausų atsilankymą bei didelę finansinę paramą. Renginyje davė virš 1,500 dol. pelno. Seseles buvo laimingos, kad vis daugiau atsiranda žmonių, jė remiančių moraliai bei materialiai.

Br. Vaškaitis

PAVASARINIS KONCERTAS

LB Philadelphia apyl. š. m. balandžio mėn. 25 d. suruoštas koncertas su soliste Gina Čepkauskiene buvo pavasariškos nuotaikos.

Dainininkė, kaip lakštingala, kuri žinoma visiems lietuviams visuose kontinentuose, ar iš asmeniškų pasirodymų ar iš plokštelių, dainavo tiek lietuvių kompozitorių kūrinius, tiek operų ištraukas.

Klausytojai buvo sužavė-

ti ir plojimams nesibaigiant iškviesta į sceną dar padainavo 3 dainas. Jai akompanavo Saulius Cibas iš Bostono. Jam, apart akompanavimo nedaug teko pasirodyti, nes pianinui sunegalavus, jis negalėjo atlikti numatytos programos. Koncertas meniniu žvilgsniu reikia laikyti pilnai pavykusiu, tik į tokį kultūringą parengimą galėjo daugiau žmonių atsilankyti.

Koncerto metu buvo pristatytas lietuviškoje veikloje besireiškiantis, šiais metais baigęs gimnazijas ir studijuojantis jaunimas. Jų susidarė gražus būrys (18). Tai pirmas toks jaunimo pristatymas Philadelphiaj. Tikėkime, kad tas bus kartojama kasmet. Po koncerto sekė vaisės, loterija ir šokiai, grojant ukrainiečių orkestrui. Vertingas rengimas, kurs, pareikalavo daug pastangų LB Philadelphiaj apyl. vadovybei dėtų vilčių nepateisino, nes jei ir liko šiek tiek pelno tai tik pasišventusių programai skelbimų rinkėjų dėka. Parengimas vyko Lietuvių Namuose, kuriuose tuo pačiu metu buvo ir šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto ruošta praėjusi su pasisekimu dailininko Petrikonio kūrinių paroda. (pm)

• Janina Narūnė. PIRMUNĖS AKADEMINĖS.

Šioje knygoje surinktos biografijos lietuvių akademičių bei nusipelnusių veikėjų, gimusių prieš 1905 metus. Leidėja dr. Susanne P. Shallna. Viršelį A. A. Tamošaičio. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje. 200 psl. Kaina 12 dol.

PATTERN MAKER-FLORIDA

Steel and gray iron foundry needs experienced Pattern Maker. Must also have working knowledge of gating and risering mounting and estimating. Good starting salary, profit sharing and insurance. Send resume: CAST METALS CORP. OF FLORIDA, Route 3, Box 308, Tampa, Fla. 33619. (22-31)

WANTED FACTORY FOREMAN

AND GENERAL FACTORY HELP Houston shoe factory needs experienced help. Please send resume to:

LESABOT
10860 KINGSHURST
HOUSTON, TEXAS 77099 (20-22)

B B HOWDEN

REQUIRES

Journeymen or 1st Class Skilled HORIZONTAL BORING MACHINE OPERATORS

and

VERTICAL BORING MACHINE OPERATORS

EXPERIENCE in machining of heavy components.

PLATE FITTERS

EXPERIENCED in heavy metal fabrication and able to read complex drawings.

WE offer steady full-time positions with good hourly rate together with the following company benefits: Group Life and Health Insurance, Dental Plan, OHIP and Company Pension Plan.

SHIFT work will be required — 4-10 hour shifts (Mon.-Thurs.) with a shift premium of 70 cents per hour.

APPLY to: B. B. HOWDEN

J. A. Jackson, Personnel Manager

1510 Birchmount Rd.

Scarborough, Ontario, Canada

M1P 2G6

(416) 752-7310

(20-23)

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

PAMINĖTOS MOTINOS

Gegužės 8 d. per radijo valandėlę "Lietuvių Melodijos" motinoms prisiminti kalbėjo Birutė Barauskienė, eilėraštį "Močiutei" padėklamavo "Aušros" lituanistinės mokyklos mokinė Vytė Šnapšytė.

Gegužės 10 d. radijo valandėlę "Lietuvių Balsas" dalį savo programos skyrė motinoms, žodžiu ir daina jas pagerbdama.

Taip pat gegužės 10 d. motinas dar minėjo: "Aušros" lituanistinės mokykla, esanti prie šv. Antano bažnyčios ir "Žiburio" lituanistinės mokykla — prie Dievo Apvaizdos bažnyčios.

Lietuviai, ankstyvesnieji emigrantai, savo klube motinas minėjo surengtais pietumis.

BAIGĖ MOKSLO METUS

Gegužės 10 d. "Žiburio" lituanistinė mokykla baigė mokslo metus. Aukštesniąją mokyklą baigė 7 mokiniai: Violeta Doveinytė, Marija Erlingytė, Linas Gilvydis, Rima Jankutė, Paulius Jurgutis, Antanas Kizlauskas ir Aidas Kriaučiūnas.

ŠVENTO ANTANO ATLAIDAI

Birželio 14 d. šv. Antano parapija švęs savo patrono šv. Antano šventę-atlaidus. Tą dieną bus atnaušaujamos iškilmingos mišios su palaiminimu ir prisiminti 1941 m. birželio mėnesio išvežtieji. Mišių metu giedos parapijos choras, muz. Stasio Sližio vadovaujamas. Po mišių vaisės parapijos salėje, kuri yra numatyta iki tos dienos atremontuoti ir pritaikinti didesniai žmonių susibūrimui.

KULTŪRINĖ STOVYKLA

Birželio 26-28 d.d. Vilniaus šaulių Rinktinė Wa-

sagoje, Kanadoje ruošia 3-jų dienų Kultūrinę stovyklą. Stovykloje bus puiki meninė programa, šaulių veiklos filmai, laužas, idomos paskaitos, sporto ir šaudymo varžybos, šeštadienį prie puikios šokių muzikos įvyks Joninių pobūvis, o sekmadienį pamaldos ir bus paminėti 1941 m. Sibiro tremtiniai. Į šią stovyklą kviečiami ir Amerikos šauliai ir jų draugai.

Norintieji dalyvauti šioje Kultūrinėje stovykloje iki birželio 15 d. registruojasi tokiu adresu: Stasys Jokūbaitis, 23 Alhambra, Toronto, Ontario, Canada, M6R 2S4, telef. (1-416) 537-2869.

IDOMIAUSIA IR LANKYTINA VIETA

ALT S-gos seimo atstovai ir svečiai atvykę į seimą nepraleiskite progos aplankyti ir apžiūrėti Lietuviško Kambario Wayne State universitete.

• Neužsiregistravę skirtu laiku į ALT S-gos seimo banketą, atstovai ir svečiai, dar gaus vietų atvykę į seimą.

AUKA DIRVAI

Detroito birutietės simpatizuoja Dirvai. Joms patinka jos rašiniai ir žinios, ypač tos, kurios objektyviai aprašo jų veiklą. Atsilyginamos už tai paskyrė \$20 auką ir prisiuntė per bendradarbį A. Grinių.

• Muz. Stasys Sližys pradėjęs vargonauti šv. Antano parapijos bažnyčioje tuojau grebėsi organizuoti chorą. Tas jam pavyko ir dabar mes kiekvieną sekmadienį šv. Antano bažnyčioje girdime to choro gražų giedojimą. Chore dalyvauja: B. Čiunkienė, B. Barauskienė, S. Bitlerienė, A. Brazaitienė, R. Macionis, G. Norienė, M. Petrauskas, S. Petrauskas, D. Petrauskienė, O. Ribinskienė, J. Sinus, N. Sližienė, R. Šnapšytė, Vytė Šnapšytė, A. Tamulionienė, V. Telyčėnaitė, D. Žebraitenė, S. Žebraitis ir J. Žebraitytė.

• SLA 352 kuopa rengia š. m. birželio 7 d. pirmąją gegužinę gražiose "Pilėnuose". Tai bus gera proga visiems ištrukti iš miesto ir pavasario dieną praleisti gamtoje. Pradžia 12 val. Visi laukiami ir kviečiami. Atvykę tikrai nesigailėsite.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED TOOLMAKERS

Must have experience in Fineblanking Tool and Design background a plus. May lead for advancement to managerial position for qualified candidates. Apply call or write to: LOTHAR A. BAUERLE, PRES. KERN LIEBERS USA, INC. 1510 Alben Rd. Holland, Ohio 43528 419-865-2437 (19-25)

Nuomonės ir pastabos

Naudokimės kongreso atstovų paslaugomis

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Skaitant mūsų spaudą, nuolat užtinkame tiek skaitytojų, tiek laikraščių administracijų nusiskundimus dėl mūsų periodinių leidinių netvarkingo ir nerūpestingo pristatymo paštu prenumeratoriams. Mano bičiuliai, gyveną kai kuriuose Clevelando priemiesčiuose, nuolatos skundžiasi, kad savaitraščiai ir dienraščiai yra pristatomi pavėluotai, o kartais iš viso dingsta arba yra pristatomi klaidingiems prenumeratoriams, mūsų laikraščių glėbį sudedant į vieno kurio adresato pašto dėžutę. Dienraščiai ateina netvarkingai, sumaišant dienas. Savaitraščiai gaunami įvairiausiomis savaitės dienomis, kartais praleidžiant vieną savaitę ar net dvi, pristatant vėlesnę laidą pirmiau ankstesnės. Tokius reiškinius stebint ilgesnį laiką, susidaro įspūdis, kad tai nėra pripuolamas netvarkingumas, bet sąmoningas sabotžas. Vienaime Clevelando priemiesty mano bičiuliai pakartotinai skundėsi laiškanėšui, kuris juos štai kaip paguodė: "Ne jūs vieni. Skersai gatvės gyvena vokiečių kilmės šeima. Ir jie savo laikraščius gauna nereguliariai". Kiti laiškanėšiai tvirtina, kad periodinė spauda esanti "antros kategorijos" siunta. Tai yra tiesa. Tačiau amerikoniški leidiniai ir net "trečios kategorijos", daugelyje atvejų neužsakytos reklamos, pristatoma punktualiai ir reguliariai.

Aišku, kad prenumeratorių skundai savo paštininkams neturi jokių rezultatų. Nėra prasmės kreiptis ir į savo agentūros pašto viršininką, kaip tai esu padariusi prie kelis metus. Tai biurokratizme paskendus, blogai administruojama situacija su monopolio tei-

sėmis, dirbanti nuostolingai, nuolatos kelianti mokėstį ir, dėl konkurencijos stokos, visiškai nesuinteresuota patarnavimo pagerinimu. Taigi, nelieta kitos išeities, kaip, pasinaudojant demokratinės sistemos pilietybės teisėmis, kreiptis į mūsų pačių išrinktus pareigūnus.

Kelis kartus gavusi lietuvišką dienraštį su keturių dienų pavėlavimu, vėliau supakuotą po kelis egzempliorius, o mano kaimynui tą savaitę visiškai negavus Dirvos, nutariau kreiptis į mūsų kongreso atstovą Denis E. Eckart, kuris perėitų rinkimų metu pakeitė populiarųjį Charles Vanik, ilgametį tautybių bičiulį ir jų interesų gynėją. Savo laiške išdėsdiau mūsų spaudos pristatymo problemas su prašymu reaguoti ir imtis iniciatyvos padėčiai tvarkyti. Netrukus gavau iš jo asmenišką laišką, kurio ištrauką cituoju pažodžiui: "Problemas, kurias Jūs turite sąryšyje su etninės spaudos gavimu, man kelia didelį rūpestį. Jūsų laišką aš persiunčiau savo distrikto įstaigai, nes tai yra reikalas, kuris reikalauja vietinio dėmesio ir veiksmo. Tikiuosi, kad greitai laiku Jums bus pristatyta papildoma informacija ir kad jums pavyks surasti problemos sprendimą."

Reiškia, mano laiškas neliko balsu, šaukiančiu tyruose. Tačiau, kiek man paaiškėjo iš jo atsakymo, Dennis Eckart rūpinsis savo distrikto tvarka. Savaimė suprantama, kad kiekvienam kongreso atstovui visų pirma rūpi jo paties atstovaujamas distrikto. Tačiau aš savo laiške mūsų spaudos pristatymo klausimą pristaciau ne kaip vietinę, bet kaip visuotinę mūsų

problema beveik visose JAV vietovėse, ir prašiau tuo klausimu kelti investigacijos reikalą kongrese. Nežinia, ar mano vienos prašymas turės pakankamai įtakos, kad mūsų kongreso atstovas imtųsi tokio žygio, nors jam yra žinoma, kad aš atstovauju lietuvišką spaudą.

Ieškodama mūsų visuomenės paramos ir veiksmo, aš kreipiuosi į visų JAV vietovių skaitytojus, kurie turi problemų su mūsų spaudos pristatymu, kad jie masiniai kreiptųsi į savo kongreso atstovus, reikalaudami į šį reiškinį reaguoti ir imtis žygių padėčiai pagerinti.

Mes visada savo charakteryje turėjome įgimtą pagarbą įvairiems pareigūnams. Mes mėgstame juos pagerbti, vaišinti, kviesti į minėjimus su prakalbomis, o vistiek retai tesikreipiame į juos su savo reikalais, kaip šio krašto piliečiai, kurių balsais tie pareigūnai naudojasi ir pasiekia savo pozicijų. Jie yra pasižadėję mums tarnauti ir padėti mūsų kasdieninio gyvenimo reikaluose, kiek tie reikalai randasi viešojo gyvenimo plotmėje. Patirtis rodo, kad kongreso atstovai mūsų prašymams nelieta abejingi, stebint jų pastangas, sujungti karo išskirtas šeimas, išrūpinti vizas politiniams pabėgėliams, ir t.t. Tačiau kasdieninio gyvenimo reikaluose mes esame be didelės iniciatyvos. Dažniausia pasiskundžiame vienas kitam, nesiimdami kitų žygių. Mūsų kongreso atstovams rūpi mūsų saugumas, gerbūvis, socialinio aprūpinimo reikalai, tačiau jie mumis nepasirūpina, jei mes jų su savo problemomis nesupajindinsime. Beprasmiška savo tarpe skųstis, kal-

tinti laikraščių administracijas.

Aš kviečiu visus Amerikos lietuvius aktyviau dalyvauti savo gyvenamo krašto gyvenime ir veržliau ginti savo interesus, nepalikant jų mūsų veiksniams vien didžiosios politikos plotmėje. Pradėkime intensyviai reikalauti tvarkingo ir punktualaus mūsų spaudos pristatymo paštu. Tai ne privilegija, bet teisė, kuria privalome pilnai naudotis.

Clevelando 22-o distrikto gyventojai prašomi rašyti šiuo adresu: Hon. Dennis E. Eckart, House of Representatives, Washington, D. C. 20515.

KALBA IR LIETUVYBĖ

Keičiasi laikai, keičiasi ir pažiūros į daugelį nusistovėjusių ir laiko nesugriaujamų dalykų. Tas vyksta ir mūsų akivaizdoje. Kai prieš daugelį metų atvykę į Australiją negalvojome, kad gali laikas net mūsų pažiūras pakeisti ne tik į santykius su draugais ir artimaisiais, bet ir į pačią lietuviybę. O tai įvyksta ir ne dėl kokių nenugalimų priežasčių, o vien tik paviršutiniškai žiūrint į tuos pačius reikalus, kurie anksčiau atrodė tokie savaime suprantami ir niekad nesugriaujami. Daugelis dalykų įvyko ne dėl to, kad jie būtų atgyventi ir pasenę, bet tik dėl to, kad juos priėmėme natūraliai ir tikėjome, jog iš viso jie negali keistis. Tas pats atsitiko ir su pažiūromis į lietuviybę. Pasirodo (nors visi tai gerai žinojome), kad už viską reikia kovoti ir nieko be kovos negalime laimėti nei išlaikyti. Net ir tvirtiausios pilys be priežiūros su laikuirsta ir griūva.

Vėliau gal ir po laiko apsižiūrėję bandome save teisinti: galima ir be to ar kito gyventi, galime lietuviškai būti ir ateinančią kartą prisauginti mišrioje šeimoje, pagaliau net galima išlikti ir tęsti lietuviybę net be lietuvių kalbos.

Gyvenimo praktika vis tik kitaip liudija, negu mes manėme ar bandome ginti. Yra visa eilė dalykų, kurie galioja kaip lietuviybės palaikytojai, tačiau visus juos sudėjęs niekas neatstoja pačios lietuvių kalbos. Kaip žmogui sąmonė yra jo egzistencijos laidas, taip tautai sava kalba. Ir jeigu kas šito iki šiolei dar neįsisąmonino, kažin, ar verta kalbėti ir apie kitokius dalykus. Neseniai teko išklausti pranešimą vieno iš mūsų pasižymėjusių veikėjų, kuris tarp kita ko pareiškė: "Gerai, kai gali įgyvendinti idealą šeimoje kalbėti lietu-

viškai. Bet kai taip negalėsi kalbėti, tai argi tylėsi? Reikės vis tiek kalbėti. Tad geriau kalbėti apie Lietuvos reikalą kad ir angliškai". Tas tik tai parodo, kaip mes labai paviršutiniškai žvelgiame į visą lietuvišką reikalą. Kartoti ir tuo lietuviybę grįsti, kad Lietuva yra didvyrių žemė, to viai neužtenka. Kiekviena tauta turi savo istoriją ir didvyrius!

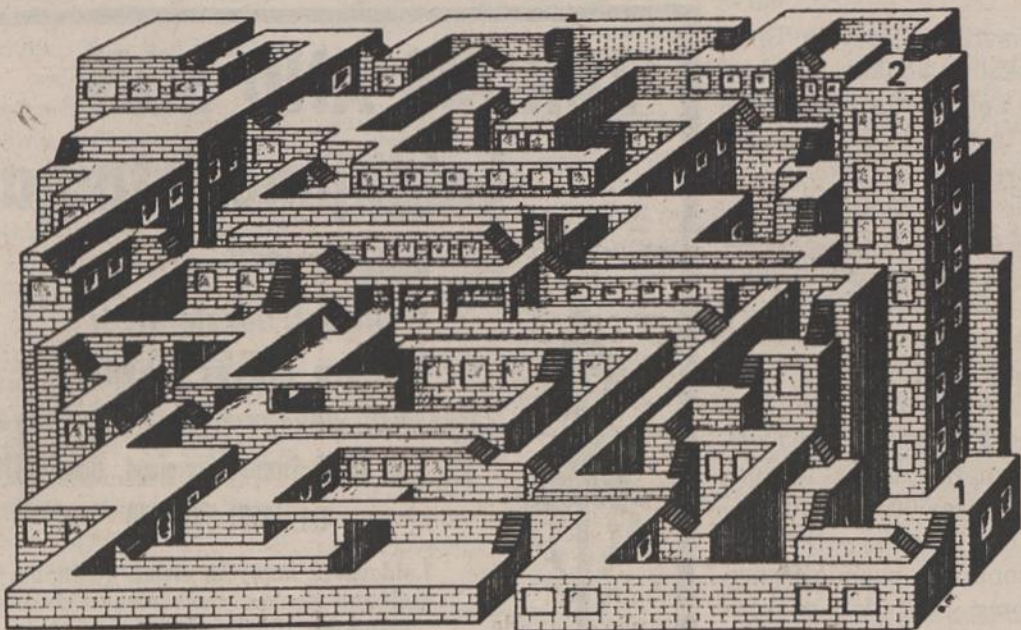
Ar nebūtų geriau vien tik dėl aiškumo statyti klausimą iš kito galo: ar būtų šandie lietuvių tauta be lietuvių kalbos? Ar šandie kas kalbėtų apie Lietuvą kad ir nelietuviškai? Todėl teisintis, kad galima lietuviybę tęsti ir be lietuvių kalbos yra daugiau negu nesąmonė. Tai liudija mūsų tolima ir ne tokia tolima istorija. Ne tie lietuvių tautos likimu rūpinosi, kurie nekalbėjo lietuviškai, bet tie, kurie lietuviškai kalbėjo ir tuo pačiu lietuviybės išlikimu gyveno, kaip Valančius, Basanavičius, Šliupas, Maironis ir kiti; ne tie paruošė Lietuvos nepriklausomybės aktą ir išėjo kovoti už Lietuvą, kurie nors ir gyveno Lietuvoje, bet nekalbėjo lietuviškai — jie visi pabėgo ir glaudėsi prie tų, su kuriais rišo bendra liežuvis, o Lietuvą žadino ir už ją kovojo kaip tiek tie, kurie kalbėjo lietuviškai ir kitaip nenorėjo kalbėti. Šitą ypač svarbu prisiminti Lietuvos nepriklausomybės šventės — Vasario 16-sios progą.

Kaip galima galvoti apie tautos tęstinumą atėmus iš jos patį tautos gyvybės branduolį — jos kalbą? Visi baiminamės, kad šiuo metu Lietuvos okupantas net prievartos keliu stengiasi išstumti lietuvių kalbą įvedant jos vietoje rusų. Ir visi su baime žiūrime į ateitį, kad jeigu okupacija užtruktų dar keletą kartų, kas iš lietuvių tautos bepaliktų. Į tai atsako mūsų pačių pavyzdys: dar viena kita karta, ir mūsų emigracija, neturėdama papildymų iš tautos branduolio, dingtų tarp svetimųjų.

Ne visi gali būti vienodai sąmoningi, bet visi gali savo šeimoje išlaikyti lietuvių kalbą jei ne kokiais kitokiais sumetimais, tai bent iš pagarbos savo tėvams ir Lietuvai. Tautinis sąmoningumas ateis su laiku bebandraujant su savo tautiečiais, kalbančiais lietuviškai. (v.k.)

(Mūsų Pastogė)

POILSIO VALANDĖLEI

Raskit kelią iš 1 į 2, naudojantis tik nusileidžiamais laiptais. Niekad nelipti laiptais aukštytyn. Atsakymas 14 psl.

MECHANICAL ENGINEER
WITH DEGREE AND EXPERIENCE.
Wanted to work in small manufacturing company in Indiana. Located in a small community. Heavy machine design helpful.
CALL OR WRITE TO:
MARTY SHARP
BERTSCH & COMPANY
2 E. CHURCH
CAMBRIDGE CITY, INDIANA 47327
317-478-3366 (18-20)

FLORIDA

PAGERBĖ MOTINAS

Gegužės 9 d. Daytona Beach ir apylinkės Amerikos Lietuvių klubas surengė motinos dienos minėjimą. Visą meninę programą atliko Sandargų šeimos nariai. Minėjimas buvo pradėtas 11 val. ryto Prince of Peace bažnyčioje. Laike šv. Mišių viešnia iš Australijos, solistė Genovaitė Vasiliauskiene, ponios Sandargienės sesuo, vargonams palydinti Horace Bennett, giedojo Fr. Schubert "Ave Maria" ir B. Budriūno "Marija Motina Malonės".

Po šv. Mišių, parapijos salėje įvyko Motinos Dienos minėjimas. Minėjimą atidarė klubo pirmininkas Romualdas Žemaitis pasveikindamas susirinkusias motinas. Minėjimo programą pravedė V. Abraitis. Pristatydamas solistę G. Vasiliauskiene, padėkojo visu vardu už įspūdingai jautrų giedojimą bažnyčioje, prašydamas pradėti motinos dienos minėjimą dainomis.

Nepaprastai malonaus tembro plaukiantis balsas klausytojus žavėjo iki už-

burimo. Griausmingi ir ilgi plojimai sunkiai tilo... Garbė buvo jaustis vienos tautos vaikais ir didžiulis turintis tokią talentingą Lietuvos dukrą. Toliau sekė paskaita "MOTINA", skaityta Mildos Sandargienės. Milda yra jaunosios kartos. Gyva, energinga ir pilna pasiryžimo lietuviškam veikime. Jos parinktos mintys parodė negėstamą motinos meilę, pasiaukavimą savo šeimai, gilų principą tautinio susipratimo ir neišsamią kantrybę varge ir kančioje.

Po paskaitos sekė tautiniai šokiai. Tautinių šokių grupė iš St. Petersburg yra sudaryta iš vietos lietuvių jaunimo, vadovaujant Mildai Sandargienei. Pasirodymas buvo žavėtinis, ne tik sutartina ir gerai paruošta šokių judesio technika, bet ir užkrečiančia jaunatviška šypsenos dvasio. Ilgai liks girdimi dainų aidai ir šokančio jaunimo vaizdai minėjimo dalyvių širdyse.

Solistė G. Vasiliauskiene buvo apdovanota net keliomis gėlių pokštėmis. Taip pat gėlių gavo ir šokių vadovė M. Sandargienė. Dainininkė dėkodama už taip šil-

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros), žinomų menininkų paveikslų, foto darbų, meno reikmenų ir gintaro papuošalų. Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėnavimas, bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Foto ir tapybos pamokos: Tapyba — antradieniais su Rimu Laniausku ir ketvirtadieniais su Nijole Palubinskiene.

Foto — pradedantiems trečiadieniais su Antanu Kalvaičiu ir pirmadieniais pažengusiems su Andriumi Venclausku.

Studija atidaryta: pirmadieniais ir penktadieniais 12-6 v. v., antradieniais ir ketvirtadieniais 12-9 v. v. Šeštadieniais 10-6 v. v., sekmadieniais 11:30-2 v. p. p. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

tą ir entuziastingą priėmimą, perdavė Australijos lietuvių linkėjimus Floridos lietuviams: būti gerais darbuotojais Lietuvos labui ir tęsti gražų sugyvenimą savo tarpe.

Susirinkusių nebuvo užmirštas vienas iš svarbiausių ir pirmųjų iniciatorių A. L. Klubas steigime dr. Jonas Sandargas, kuris dėl ligos negalėjo dalyvauti ir drauge pasidžiaugti. Atsišaukimu ir garsiu plojimu buvo visų susirinkusių pa-

rodytas dėkingumas ir įvertinimas jo nuopelnų klubo gyvavimo kely.

Daytona Beach ir apylinkės A. L. Klubas gali pasidžiaugti nauja ir energinga klubo valdyba su pirminin-

ku Romualdu Žemaičiu ir parengimų vadovu Juozu Bartkum, kuris sėkmingai dirba nekilnojamo turto biznyje ir yra pagrindinė asis klubo valdyboje.

Serafina Sukarevičienė

A. A.

ZIGMUI TARUČIUI

mirus, mielą žmoną BRONĘ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame

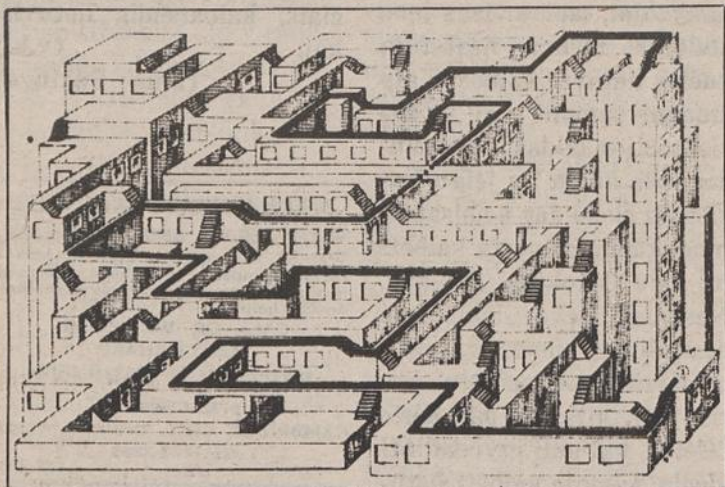
J. V. Stuogiai
Carpenter šeima
R. A. Petrauskiai

ALEKSANDRUI KASNICKUI

mirus, žmonai STASEI, sūnui ALFREDUI, broliai VYTAUTUI KASNIŪNUI ir visiems artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą

Genovaitė ir Vincas
Meiliūnai

GALVOSŪKIŲ SPRENDIMAI

KETURI DOLERIAI UŽ KIEKVIENĄ SEKUNDĘ

Kainoms kylant ir uždarbiams mažėjant, daug kas skundžiasi, kad sunku išsiiversti, nes trūksta pragyvenimui reikalingų pinigų. Ir tai tiesa, bet ne visiems ir ne visada. Taip pvz. praėjusią savaitę New Yorke buvo surengtos bokso rungtynės, kuriose vienas boksininkas keliais taikliais ir kietais smūgiais ant grindų paguldė savo oponentą, buv. sunkaus svorio meistrą, per 54 sekundes. Rungtynės stebėjo 11,000 žmonių, už brangiausias vietas mokėdami po 200 dol. Atseit už kiekvieną sekundę po keturis dolerius. Kai kas vis dėlto pinigų turi.

PREMIJOS UŽ STRAIPSNIUS APIE LIETUVĄ

Amerikos Lietuvių Taryba skelbia konkursą straipsnių apie Lietuvą amerikiečių ir kitų kraštų leidžiamuose laikraščiuose ir žurnaluose. Konkursas tęsis iki 1982 m. sausio 1 d. Konkurso terminui pasibaigus, straipsnių iškarpas ar atspaudus siųsti į ALT centrinę įstaigą. Konkurso komisijai, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Pirmą vietą laimėjusiam bus išmokėta premija 500 dol., antrą — 300 dol. ir trečią — 200 dol. Šį konkursą pasiūlė ir premijoms 1000 dol. paskyrė kun. dr. J. Prunskis. Konkurso jury komisija bus paskelbta vėliau. (ALT)

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS
ADMINISTRATORE

PILNATEISĖ NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba jeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

MOTINŲ PAGERBIMAS

Gegužės 10 d. Clevelande šv. Kazimiero lituanistinė mokykla surengė motinų pagerbimą. Programoje dalyvavo visi mokiniai: vaikų darželio, 1, 2 ir 3 skyriaus mokiniai ir kelios vyresnės mergaitės deklavo, 3 skyrius suvaidino du trumpučius vaizdelius, 4, 5 ir 6 sk. pašoko suktinį, tautinių instrumentų orkestras ir kvartetas pagrojo visą tuziną dainų, 9 skyriaus mergaitės paskaitė savo kūrybos apie motiną, 7-12 sk. chorelis padainavo, aukštesniosios mokyklos mokiniai pašoko Kubilą. Dvikalbio skyriaus mokiniai prisijungė prie kitų skyrių pagal amžių. Programos pabaigoj, akordeonistui R. Bičiūnui grojant lietuvišką maršą, mokiniai kaip drugeliai pasklido po salę ir visas motinas apdovanojo gėlytėmis.

I programą susirinko apie 200 svečių.

BUS PRISIMINTAS A. A. JUOZAS JARASŪNAS

Birželio 27 d. sukanka 25 metai nuo a. a. Juozo Jarašūno mirties. Tą dieną 7:30 val. iš ryto D.M.N.P. parapijos bažnyčioje bus atnaušaujamos šv. Mišios už jo vėlę. Pažinusius a. a. Juozą — prašome prisiminti maldoje.

Nuliūdę: žmona Ona, sūnus Emanuelis ir duktė Liucija su šeimomis. V. Bac.

• **Kapų lankymo dieną,** gegužės mėn. 24 d. 12 val. Visų Sielų kapinių mauzoliejuj prie prezidento A. Smetonos ir jo žmonos kapų, dalyvaujant Clevelando karių "Ramovės", šaulių, Birutės draugijos ir skautų organizacijoms, Tautinės S-gos skyrius padės vainiką Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo, tuo metu vykstančio Detroite, vardu.

Visuomenė kviečiama aplankyti mūsų pirmojo ir paskutiniojo prezidento ir jo žmonos amžino poilsio vietas.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Gegužės mėn. 22-23 d.d. Clevelando skautės-tai vyks į Visų Sielų, o ramovėnai į

Kalvarijos ir Lake View kapines, kur bus išmeigtos tautinės vėliavėlės prie mirusių narių kapų.

Pirmadienį, gegužės mėn. 25 d. 8:30 visi ramovėnai renkasi prie šv. Jurgio parapijos bažnyčios, kur kartu su šv. Jurgio parapijos lietuviais veteranais atliks nustatytas apeigas.

Mišių metu bažnyčioje giedos Clevelando ramovėnų vyrų choras, vadovaujamas G. Karsokienės.

Ramovės Skyriaus valdyba

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

DAILĖS, MENO IR TAUTODAILĖS DARBŲ PARODA

įvyks š. m. gegužės 23-24 dienomis
CLEVELANDE DMNP PARAPIJOS
SALĖJE.

Parodos atidarymas šeštadienį, gegužės 23 d. 7 v. v. Uždarymas — sekmadienį 4 v. p. p.

Visi maloniai kviečiami šią labai įdomią parodą aplankyti.

Rengia DLK BIRUTĖS DRAUGIJOS
CLEVELANDO SKYRIUS

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **GEGUŽĖS 23-24 D.** Clevelando menininkų dailės paroda DMNP parapijos salėje. Rengia D.L.K. Birutės draugijos Clevelando skyrius.

• **GEGUŽĖS 31 D.** — šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• **BIRŽELIO 7 D.** O. Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis.

• **BIRŽELIO 14 D.** birželio minėjimas 12 val. Edgewater Parke. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• **BIRŽELIO 20 D.** Joninių laužas O. ir V. Jokūbaičių sodyje. Ruošia Clevelando skautininkai-ės.

• **BIRŽELIO 28 D.** Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• **LIEPOS 12 D.** Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.

• **LIEPOS 19 D.** ALT S-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

• **LIEPOS 26 D.** pensininkų gegužinė.

• **RUGPIŪČIO 5-9 D.** A.L. R.K. Moterų Sąjungos 39-sis seimas Clevelande DMNP parapijoje.

• **RUGPIŪČIO 8-9 d.** Dail. Reginos Petrutienės tautodailės darbų paroda DMNP parapijos didžiojoje salėje.

• **RUGPIŪČIO 16 d.** Balfo gegužinė.

• **RUGPIŪČIO 30 D.** — Lietuvių klubo metinė gegužinė Austrian Picnic Ground.

• **RUGSĖJO 5 D.** Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• **RUGSĖJO 13 d.** Abiturientų balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• **RUGSĖJO 19 D.** 1941 metų sukilimo minėjimas.

• **RUGSĖJO 20 D.** pietūs žurnalui "Karys" paremti. Rengia L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius, Lietuvių namuose.

• **RUGSĖJO 26-27 D.** Menininko Baltuonio medžio drožinių paroda. Rengia: Lietuvos Vyčių 25 kuopa.

• **SPALIO 3 D.** Vaidinimas "Tėvas ir sūnus" (J. Grušo). Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• **SPALIO 10 D.** Korp! Neo-Lithuania metinė šventė-balius Lietuvių Namuose.

• **SPALIO 18 D.** prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukakties minėjimas. Akademija-koncertas. Ruošia Čiurlionio Ansambelis.

• **SPALIO 31 — LAPKRIČIO 1 D.** D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• **LAPKRIČIO 7-8 D.** Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, Clevelande.

• **LAPKRIČIO 22 D.** 41 metų sukilimo minėjimas Naujos parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 28 D.** Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius Lietuvių namuose.

• **1982 M. BALANDŽIO 17 D.** Dirvai paremti Pavasarinis balius Lietuvių Namuose.

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis colonial — 47,900

Hiller Ave. 6 kambarių, didelis salionas, židiny, recreation kambarys, pilnas sklepas, 2 automobilių garažas. Skambinti: Ronald ir Viktoras Banionis, tėvas ir sūnus.

MAIN LINE REAL ESTATE CORP.

431-8181 arba 273-4828 (21-22)

FOR RENT

East 185 St. Old World Plaza. Store or office, 1200 square feet. Basement, air condition and parking. Lease. Call: 692-2410.

HOUSE FOR SALE

11% finansing
Open Sunday 2-5

18004 East Park Drive, outh off Lake Shore Blvd. Completly remodeled, 3 bedrooms colonial with fire place, 2 car garage. Immediate possession. 55,900. Call: 531-6787.

CAMEO REALTY
Anton Matic broker

Superior Savings
ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

• A. A. Kosto Kalendros vienerių metų gegužės 24 d. mirties proga, Jo brangiam atminimui Marija ir Antanas Iškauskai, gyv. Weston, Ont., Dirvai atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• A. A. Vytautas Širvydas, 82 m., laikraštinkas, Vienybės redakcijos narys, š. m. gegužės 17 d. mirė Hudson, N. H. Palaidotas gegužės 20 d. Nashua, N. H. Šalia žmonos, mirusios prieš keletą metų.

Velionis buvo baigęs Valparaiso universitetą ir nuo 1912 m. bendradarbiavo beveik visuose lietuvių laikraščiuose. Parašė ir išspausdino savo tėvo biografiją Juozas O. Širvydas, kurioje daug vertingos medžiagos iš JAV lietuvių istorijos, Broniaus K. Balučio biografiją, kurią išleido J. Bachunas ir dokumentinę apžvalgą apie Amerikos lietuvių knygas 1875-1904. Taip pat parašė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje istorijos pirmąją dalį (1886-1915).

• Vasario 16 gimnazijos 30 metų jubiliejaus proga šaukiamas visuotinis buvusių gimnazijos mokinių, mokytojų, ir tarnautojų suvažiavimas įvyks š. m. liepos 3-5 dienomis Romuvoje, Huettenfelde.

Yra pramatyta įdomi ir spalvinga programa. Galėsite save pamatyti kun. J. Dėdino suktuose filmuose bei rodomose skaidrėse! Bus foto-nuotraukų parodos, bei gimnazistų darbų eksponatai.

• Birutės Kemežaitės poezijos knygos "Nebijok žaibų, nei vėtrų" išleisti susidaręs komitetas jau pradėjo darbą. Gegužės 4 d. autorės bute įvyko pirmasis posėdis, kurio metu buvo išsirinkta valdyba: pirm. Z. Juškevičienė, sekretorius J. Jokubka ir išdininkas J. Kavaliauskas. Komiteto nariai: S. Petersonienė, K. Radvila, dr. J. Briedis, dr. J. Kižys, J. Tijūnas, S. Šmaižienė, J. Bagdžius, J. Vaičiūnas ir G. Kulikauskienė.

Midland Savings & Loan Ass'n., 2657 W. 69th St., Chicago, Ill., tos poezijos išleidimui yra atidaryta sąskaita Nr. 3637-2.

LIETUVIŠKŲ SODYBŲ ĮKŪRIMAS

Apskaičiavus dalinius JAV LB-nės Socialinių reikalų tarybos statistinius duomenis paaiškėjo, kad didžiulė dauguma vyresnio amžiaus lietuvių pasisako už būtiną reikalą įkurti Lietuviškas sodybas. Š. m. gegužės mėn. 7 ir 8 dienomis Socialinių reikalų tarybos atstovai prof. dr. Regina Kulienė, sociologė Galina Sužiedėlienė ir dr. Antanas Butkus lankėsi Washingto-

ne ir Federalinės valdžios konsultantų įstaigose teiravosi bei studijavo galimybes tokių sodybų įkurdinimo reikalais. Paaiškėjo, kad yra realios galimybės prieinamom sąlygom Lietuviškas sodybas įkurti. Tad Socialinių reikalų taryba vienas balsais sutarė imtis konkrečių žygių pagrindinai išstudijuoti sąlygas Chicagos, Clevelando, Detroito ir Floridos lietuvių kolonijose, susitarus su vietiniais lietuvių visuomenės atstovais paruošti planus ir išdirbti finansavimo, administravimo, sveikatos apsaugos ir kt. detales šių sodybų įkūrimo realizavimui.

Minėtose lietuvių kolonijose pirminiai kontaktai su visuomenės atstovais jau užmegsti ir parodytas noras bei ryžtas šias sodybas įkurdinti. Ateityje bus kreipiamasi ir į platesnę visuomenę ją informuojant, patarimų bei pagalbos prašant.

NEW YORK

LANKĖSI SOL. VINCĖ JONUŠKAITĖ-ZAUNIENĖ

Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, nepriklausomos Lietuvos operos buvusi solistė, šiuo metu gyvenanti Santa Barbara, Kalifornijoje, buvo atvykusi į New Yorką, kur ji praleido didžiausią savo gyvenimo laikotarpį išeivijoje. Nuo pat pirmųjų atvykimo į šį kraštą dienų ji aktyviai įsijungė į visuomeninę veiklą. Pati organizavo ir vadovavo ypač Lietuvių Moterų Federacijai, todėl New Yorke ji buvo visiems gerai pažįstama viešnia. Apsistojo pas dukrą Giedrę Zauniutę ir tris savaites čia būdama lankė draugus ir to meto lietuvių parengimus, kurių čia netrūko.

Lietuvos generalinio konsulo žmona Janina Simutienė gegužės 7 d., konsulato patalpose jai surengė jauką priėmimą, kuriame dalyvavo ponios: R. Budrienė, LMF buvę, pirmininkės ir veikėjos: I. Banaitienė, V.

Čečėtienė, G. Žilionienė, E. Čekienė, L. Černiauskienė ir kt. Ta proga buvo pasidailinta įspūdingais įvairiais lietuvių išeivijos veiklą liečiančiais klausimais.

Viešnią pasveikino ir generalinis konsulas A. Simutis, atėjęs iš savo kabineto.

MEČIO RAZGAIČIO KONCERTAS

Mečys Razgaitis jau eilę metų New Yorko lietuviams yra žinomas, kaip aktyvus Lietuvos laisvės kovotojas. Jis nepraleisdavo nei vienos progos demonstruoti ir atvirą bei griežtą žodį tarti prieš toje kovoje susivyravusius ar abejojančius, o ypač prieš besilankančius čia okupuotos Lietuvos sovietų patikėtinius ir vietas komunistuojančių lietuvių jiems rengiamus priėmimus.

Šalia savo tiesioginių duonos pelnyto darbų jis lankė dainavimo pamokas ir lietuvių parengimuose atlikdavo solo partijas, o vėliau ir svetimųjų, rengė savo koncertus ir taipgi pats rašė patriotines dainas.

Birželio 7 d. 4 v. įvyks M. Razgaičio koncertas Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne, kurio programą sudarys jo paties sukurtos, šių dienų patriotine dvasia persunktos dainos.

Pelnas skiriamas Apreiškimo parapijos mokyklos remontui. Įėjimo auka pagal išgalės. Vaikams nemokamai.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepti į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS

SEIMO BANKETAS

ĮVYKS ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, GEGUŽĖS 23 D. 8 V. V.

HYATT REGENCY VIEŠBUTYJE, DEARBORN, MICH.

Sol. LIUCIJA MAŽEIKIENĖ, akompanuojant V. NEVERAUSKUI, atliks meninę programą. Šokiams gros NEO-LITHUANIA ORKESTRAS iš Chicagos.

Rezervacijas daryti pas S. ŠIMOLIŪNĄ (313) 861-5975 ar J. ŠVOBĄ (313) 547-2859. Auka nuo asmens 21 dol.

Visi maloniai kviečiami.

SEIMUI RENGTI KOMITETAS

A.L.T. S-GOS SEPTYNIOLIKTOJO SEIMO

DARBOTVARKĖ

Šeštadienis, gegužės 23 d.

9:00-10:30 REGISTRACIJA.

10:30-12:00 IŠKILMINGAS POSĖDIS.

1. Seimo atidarymas — Seimui rengti komiteto pirmininko JONO ŠVOBOS žodis.
2. Garbės prezidiumo sudarymas.
3. Himnai.
4. Invokacija.
5. A.L.T. S-gos pirmininko prataris — ANTANAS MAŽEIKA.
6. Mirusiųjų Sąjungos narių pagerbimas — JONAS MOCKUS.
7. Sveikinimai — BRONIUS DŪDA.
8. Paskaita: žvilgsnis į mūsų problemas — AUGUSTINAS KUOLAS.

12:30- 1:30 PRIESPĖČIAI.

1:30- 3:30 DARBO POSĖDIS.

1. Seimo prezidiumo sudarymas.
2. Darbotvarkės priėmimas.
3. Seimo komisijų sudarymas: registracijos, mandatų, nominacijos ir nutarimų.
4. Sąjungos valdybos ir revizijos komisijos pranešimai.
5. Diskusijos dėl pranešimų.

3:30- 5:30 Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "VILTIS" narių susirinkimas.

8:00 BANKETAS.

Programoje sol. Liucija Mažeikienė Akompanuoja V. Neverauskas. Šokiams groja Korp! Neo-Lithuania orkestras.

Sekmadienis, gegužės 24 d.

8:00- 9:00 Pamaldos.

10:00-12:00 DARBO POSĖDIS.

1. Skyrių atstovų ir apygardos atstovo pranešimai.
2. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pranešimas — EUGENIJUS BARTKUS.
3. Pranešimas ALTos reikalais — TEODORAS BLINSTRUBAS.
4. Nepriklausomybės Fondas — EMILIJA ČEKIENĖ.
5. Diskusijos dėl pranešimų.

12:00- 1:00 PRIESPĖČIAI.

1:00- 2:30 DARBO POSĖDIS.

1. Mandatų komisijos pranešimas.
2. Sąjungos įstatų keitimo projektas — VYTAUTAS ABRAITIS.
3. Diskusijos.
4. Sąjungos įstatų pakeitimo priėmimas.

2:30- 4:00

1. Nominacijos komisijos pranešimas.
2. Sąjungos pirmininko, valdybos narių, tarybos narių ir revizijos komisijos rinkimai.
3. Nutarimų komisijos pranešimas ir nutarimų priėmimas.
4. Klausimai ir sumanymai.
5. Seimo uždarymas.

Seimas ir banketas vyksta Hyatt Regency viešbutyje, Fair Lane Town Center, Dearborn, Michigan.